

Zasavski TEDNIK

TRBOVLJE, 27. JUNIJA 1963

ŠTEVILKA 27

LETO XVI

Našim naročnikom

Prihodnja, 28. številka Zasavskega tednika ob 3. juliju — prazniku slovenskih rudarjev, 4. juliju — dnevu borca in 3. juliju — prazniku občine Hrastnik izide že v torek, 2. julija.

Oglaševalce prosimo, da nam sporoče svoje želje najkasneje do petka, 28. junija opoldan. Uredništvo in uprava ZT

NAJNOVEJŠE

V SOBOTO ZASEDA SKUPŠČINA SFRJ

Za Skupščino Socialistične republike Slovenije se bo ta teden sešla tudi Skupščina Socialistične federativne republike Jugoslavije. Zasedanje se bo začelo v soboto, 29. junija. Najprej se bodo sešli zbori na ločenih sejah. Po verifikacijah mandatov in svečani izjavi poslancev bodo zbori sprejeli začasne poslovniške in izvolili svoje predsednike in podpredsednike ter predsednike zborov. Po ločenih sejah bo skupna seja vseh zborov, na kateri bodo volili predsednika in podpredsednike skupščin ter predsednike in člane skupščinskih odborov in komisij.

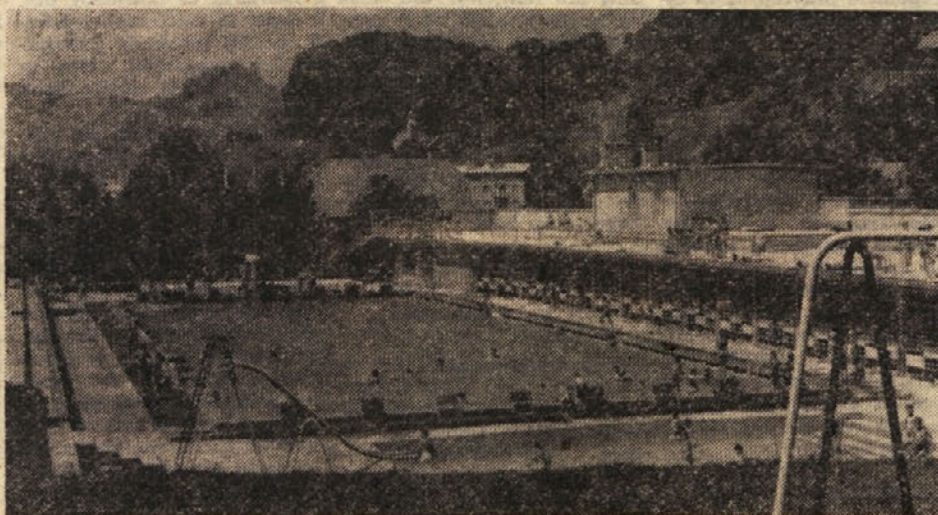
Drugi dan zasedanja bo Skupščina SFRJ nadaljevala delo na skupni seji, na kateri bodo izvolili predsednika in podpredsednika republike. Isti dan bo tudi seja zveznega zbora, na kateri bodo izvolili člane zveznega izvršnega sveta.

Za 20-letnico osvoboditve bodo odkrili spomenik

(ma) ZAGORJE — Občinska skupščina v Zagorju ob Savi je že imenovala komisijo za postavitev spomenika Revolucije v Zagorju ob Savi, za predsednika pa Jožeta Kladivarja-Leona.

Prejšnji teden se je odbor sešel za prvo sejo. Ugotovljeno je, da urbanistični načrt za področje, na katerem naj bi zgradili spomenik (nasproti Delavskemu domu) še ni izdelan. Računati je, da bo načrt v kratkem gotov, tedaj pa bi tudi podrobneje razpravljali o samem spomeniku. Na seji so se dogovorili za akcijo zbiranja sredstev za postavitev spomenika, zraven tega pa so sklenili, da naj bi spomenik Revolucije odkrili v Zagorju ob Savi za 20-letnico osvoboditve, se pravi 1965. leta.

Vzporedno z deli pri urejanju spomenika pa naj bi potekalo tudi delo pri do-

KOPALNA SEZONA SE JE ZAČELA — Ob lepem vremenu zadnjih dni pridejo končno tudi kopalci na svoj račun. Bazena v Trbovljah in na Izlakah sta vsak dan zasedena s kopalci. Naš posnetek je bil napravljen v jutranjih urah v trboveljskem bazenu

Nov obrat STT v Sevnici

(S. Š.) Trbovlje — Predstavniki sevniske občine in Strojne tovarne Trbovlje se že nekaj časa dogovarjajo o ustanovitvi novega obrata Strojne tovarne v Sevnici, ki bi ga uredili v prostorih bivšega lesnega obrata zra-ven železniške postaje.

Dan borca v Zasavju

V vseh štirih zasavskih občinah se že pripravljajo na praznovanje 4. julija — dneva borca. Na večer pred praznikom bodo po okoliških hribih zagoreli številni kresovi, ob katerih bodo borci pripovedovali mladini doživljanje iz časa NOV. V Trbovljah bodo pripravili improviziran napad na Vrhe, na Dolu pri Hrastniku bodo člani ZB obiskali vse partizanske matere na njihovem področju. Ob dnevu borca bodo podelili tudi več odlikovanj, posamezne organizacije ZB NOV bodo pa pripravile pred praznikom več prireditev. Osrednje slovesnosti bodo v vseh štirih občinskih središčih, 4. julija pa bodo Hrastničani odšli na Gore in Kal, Trboveljčani na Vrhe, Zagorjani na Zasavsko goro, Litijani pa na Janče.

Zasavski rudarji za svoj praznik

(ma) ZAGORJE — Rudarji Zasavja so že začeli s pripravami na praznovanje 3. julija — praznika slovenskih rudarjev. S prvimi prireditvami so začeli že prejšnji teden, ko so začeli s športnimi tekmovanji, in sicer v nogometu, šahu, kegljanju,

plavanju, namiznem tenisu, odbojki in streljanju.

Na večer pred praznikom bodo svečanosti po vsem Zasavju, v Hrastniku pa jih bodo združili s praznovanjem občinskega praznika. V Trbovljah bodo v Delavskem domu pripravili pevski zbor Svobode I in Rudarska god-

ba iz Hrastnika ter moški pevski zbor Zarja in Delavska godba Svobode — Center Trbovlje kulturni program, za zaključek bodo nastopili še »Veseli rudarji« in kvartet Dorka Škobernet.

Zagorski rudarji bodo 3. julija odkrili na grobnici preminulih zagorskih rudarjev spominsko ploščo v spomin na vseh 54 tragično preminulih zagorskih rudarjev po osvoboditvi. Na plošči bodo vklesani verzi Mileta Klopčiča: »V delu tovariši zvesti, tovariši v smrti prezgodnji, žrtve dolžnosti in dela junaki, v tem grobu leže«, ki jih je napisal za to priložnost. 3. julija zvečer bo v Zagorju še promenadni koncert godbe na pihala in akademija v Delavskem domu.

POMAGAJMO OBČANOM LITIJE, PRIZADETIM OB POTRESU!

Delovni kolektivi Zasavja! Po svojih močeh pomagajmo občanom Litije z denarno pomočjo in z gradbenim materialom. Denarne prispevke nakazujte na tekoči račun NB Litija 600-23-673-2 — Sklad za pomoč prizadetim ObLO Litija. Obvestila o prispevkih v gradbenem materialu pa pošiljajte oddelku za gospodarstvo Občinske skupščine Litija.

Prva zasedanja novih občinskih skupščin

Te dni se sestajajo člani novih občinskih skupščin v Zasavju na prva izrazito delovna zasedanja. Prva se je sestala občinska skupščina v Zagorju ob Savi, v torek pa je bila seja občinske skupščine v Litiji. V naslednjih dneh pa bosta še seji novih občinskih skupščin v Trbovljah in Hrastniku.

Na skupnih sejah bodo člani občinskih skupščin — podobno kot v Zagorju — razpravljali tudi o poročilih komisij za volitve in imenovanje ter o predlogih za imenovanje predsednikov in članov potrebnih komisij in svetov občinskih skupščin. Mimo tega pa se bodo člani že začeli ubadati z reševanjem posameznih važnih vprašanj.

V času od kandidacijskih zborov volivcev in zborov delavcev pa do volitev so se člani novih občinskih skupščin — še posebej člani zborov delovnih skupnosti — sicer podrobneje spoznali z doseženimi uspehi in problematiko določenega področja. Pozneje so sicer pripravili nekaj razgovorov s kandidati, na katerih so govorili o nalogah in vlogi članov občinskih skupščin. Vendar tedaj ni bilo mogoče seznaniti kandidate za člane občinskih skupščin podrobneje s stanjem in problemi gospodarstva in družbenega življenja ter načrti za nadaljnji razvoj. Zato bo potrebno, da se v prihodnje organizirajo delovni razgovori s člani občinskih skupščin, na katerih bi podrobneje obravnavali vsa ta važna vprašanja. Tako bi lahko v prihodnje na zasedanjih občinskih skupščin dosegli mnogo bolj poglobljene, kvalitetne in tehtne razprave in objektivnost pri odločanju o posameznih zadevah.

Na teh delovnih razgovorih s člani občinskih skupščin pa bi lahko izdelali tudi okvirni načrt za delo občinskih skupščin, njihovih občinskih zborov in zborov delovnih skupnosti ter posameznih organov občinskih skupščin. Taka načrtovnost v delu občinskih skupščin v prihodnje bi bila lahko po vsej verjetnosti le koristna.

M. L.

Pred nadaljevanjem del na novi Zasavski cesti

Zadnje informacije okrog nove Zasavske ceste so kar najbolj razveseljuje. Že v nekaj dneh bodo nadaljevali z deli. Tudi napovedi za nadaljevanje del v prihodnjih nekaj letih so — po zagotovilih Sekretariata Socialistične republike Slovenije za promet, Cestnega sklada in Okrajne skupščine Ljubljana — kar najbolj optimistične.

Na novi Zasavski cesti bodo torej že v nekaj dneh nadaljevali z deli. Letos sicer v Zasavju ne bo pripadnikov naše JLA, ki so zadnje tri leta prebijali najtežji odsek na trasi nove Zasavske ceste Maljek—Zagorje ob Savi.

Kot kaže se je torej začelo odločno z reševanjem vprašanja izboljšanja cestne povezave Zasavja z ostalimi področji Slovenije. Nova Zasavska cesta bo namreč predstavljala dokončno rešitev že nekaj let se vse bolj porajajočega problema v zvezi s povezavo Zasavja z ostalimi področji Slovenije — osrednjega problema, ki vse bolj izstopa še posebej v nadaljnjem razvijanju gospodarstva.

NOVA ZASAVSKA CESTA NAJIDEALNEJŠA POVEZAVA

V zvezi z doslej opravljenimi deli na trasi nove Zasavske ceste so mnogi že nekaj časa naglašali, da je treba

dela pri gradnji pospešiti, ker pomeni pravzaprav ta cesta najidealnejšo povezavo Zasavja z ostalimi področji Slovenije. Pospešitev del nujno narekujejo težave številnih zasavskih delovnih organizacij zaradi pomanjkanja železniških vagonov, (in zaradi slabega stanja cest, še posebej ceste Trbovlje—Zagorje—Trojane) kateri kot vse kaže, mnogo ne pomagata tudi vzdrževanje, ki pa sicer po vsej verjetnosti ni najboljše. Mnoge delovne organizacije iz Zasavja so bile namreč spričo nastalih razmer prisiljene zmanjšati proizvodnjo (tako tudi na zagorskem rudniku in še marsikje drugod).

ZA LETOS NA VOLJO 320 MILIJONOV DIN

Kot že omenjeno, smo tik pred nadaljevanjem del na trasi nove Zasavske ceste. Po informacijah, ki smo jih dobili v ponedeljek, bo letos vloženo v dokončno prebitje

odseka Renke—Zagorje ob Savi 320 milijonov din, dela pa bosta izvajala SGP »Slovenija ceste« in Cestno podjetje iz Ljubljane. V Trbovljah pa so se odločili, da bodo formalni v okviru občine mladinsko delovno brigado, ki bi začela s prostovoljnimi delom urejati novo Zasavsko cesto na odseku Trbovlje—Zagorje ob Savi.

ZNATNA SREDSTVA ZA ZASAVSKO CESTO TUDI V LETIH 1964 IN 1965

V prihodnjem letu bo po dogovoru med Socialistično republiko Slovenijo in Okrajno skupščino Ljubljana vloženo — kot smo obveščeni — skupaj 1 milijardo 850 milijonov din. S temi sredstvi bi v prvi vrsti začeli z gradnjo mostov na Savi, ki bodo povezovali novo Zasavsko cesto, in sicer v Litiji in Zagorju ob Savi. Vzporedno s tem pa bi bila urejena cesta na odseku od Sentjaka skozi Li-

tijo do Zagorja ob Savi. Vzporedno s tem pa bi nadaljevali z deli na odseku od Zagorja ob Savi do Hrastnika.

Predvidevajo pa, da bi v letu 1965 vložili v nadaljnjo izgradnjo nove Zasavske ceste 2 milijardi 80 milijonov din, s čimer bi cesto modernizirali, uredili potrebne priključke ter usposobili cesto za prevoz na vsem odseku Sentjakob—Hrastnik.

Izvedba navedenih del v letih 1963, 1964 in 1965 sodi v minimalni program modernizacije cest v Zasavju in zajema ureditev cestnih komunikacij na področju Zasavja do Hrastnika. Pa tudi po letu 1965 bo treba nameniti sredstva za nadaljnjo ureditev cestnih komunikacij, kot npr. za ureditev mostov v Trbovljah in Hrastniku ter ureditev ceste na odseku Hrastnik—Zidani most v makadamski izvedbi. Računajo, da bo treba za to nameniti leta 1966 in v naslednjih letih nadaljnji 2 milijardi 300 milijonov din.

V TREH LETIH NOVA CESTNA KOMUNIKACIJA

Z opisano dinamiko vlaganja investicijskih sredstev v letih 1963, 1964 in 1965 bi prišlo Zasavje v treh letih do primerno urejene nove Zasavske ceste in v zvezi s tem do solidne cestne povezave z Ljubljano in ostalimi področji Slovenije. Verjetno bi kazalo temu programu podrediti vse ostale negospodarske investicije v Zasavju, hkrati s tem pa po mnenju nekat-

rih ne bi bilo niti primerno vzporedno forsirati gradnjo nekaterih drugih cestnih komunikacij v Zasavju, ker bi tako — kot menijo — drobili sredstva in hkrati s tem zavlačevali dokončanje osnovne investicije v cestno omrežje v Zasavju — izgradnje nove Zasavske ceste, za čimprejšnjo izgradnjo le-te pa so zainteresirani v Zasavju prav vsi.

DOGOVORI O POSPEŠENEM NADALJEVANJU DEL NAJ OBVELJAJO!

Želeti bi bilo, da bi dogovori o pospešenem nadaljevanju del na novi Zasavski cesti v naslednjih letih tudi obveljali, da bi tako Zasavje, ki predstavlja z gospodarskim potencialom v Litiji, Zagorju ob Savi, Trbovljah in Hrastniku pomembno gospodarsko območje z letnim družbenim bruto produktom 50 milijard din, dobilo solidno povezavo z ostalimi področji Slovenije, ki bi omogočila znižanje proizvodnih stroškov in hkrati s tem v mnogih zasavskih delovnih organizacijah tudi občutno povečanje in specializacijo proizvodnje ter odpravo težav v zvezi s prevozom izdelkov. Verjetno pa je, da je z izgradnjo nove Zasavske ceste zvezano tudi vprašanje začetka modernizacije ceste Zidani most—Rimske toplice in Zidani most—Radeče—Sevnica—Videm Krško—avtomobilska cesta Ljubljana—Zagreb. M. LIPOVSEK

Litija - potresni sunki se še nadaljujejo

Že več kot mesec dni je področje litijske občine izpostavljeno močnejšim in silnejšim potresnim sunkom. Doslej so seizmografi zabeležili 27 potresnih sunkov — zadnjega v nedeljo, 23. junija. Po prvih sunkih močno prizadete zgradbe so po nadaljnjih tresljajih še bolj prizadete in je zdaj že skoraj vsaka hiša več ali manj poškodovana.

Komisija, ki je ugotavljala škodo po potresu, je ugotovila, da je poškodovanih 490 objektov, v glavnem stanovanjskih hiš in javnih zgradb. V privatnem sektorju je prizadetih 314 zgradb. V družbenem sektorju pa 176 raznih objektov. Po ocenah strokovnjakov in komisije bo treba zgraditi nova stanovanja 28 družinam. Ena izmed najbolj realnih možnosti je postavitve 20 montažnih hišic, kar bi veljalo okrog 50 milijonov din. Vendar pa bi bila to le zasilna rešitev, ker bi bilo treba začeti z gradnjo 28 novih stanovanj, kar bi veljalo okrog 100 milijonov din. Zraven drugih zgradb sta močno prizadeti tudi obe upravljalni splotji občine, nekaj šol v okolici in popolnoma novih objektov (pošta, banka, itd.).

Poseben problem je zagotovitev pouka v osnovni šoli Smartno pri Litiji. Vpisanih je nad 500 otrok, ki so do konca šolskega leta 1962-1963 obiskovali pouk v 5 zgradbah v Smartnem, ker je bilo šolsko poslopje toliko poškodovano, da je bilo treba šolo zapreti. V gradnji je nova šolska zgradba, v katero je bilo doslej vgrajeno 42 milijonov din. Da pa bi lahko v šolskem letu 1963-1964 organizirali normalen pouk, bi bilo

treba takoj nadaljevati z dograditvijo zgradbe. Za dograditev bo potrebnih 73 milijonov din, z deli pa bodo začeli še ta mesec.

Za popravilo škode in za hitro rešitev nastalih problemov bi bilo treba zbrati nad 400 milijonov din. V Litiji so povedali, da bodo vložili vse sile za rešitev najnujnejših problemov. Vendar občini Litija z ozirom na njeno ekonomsko moč ne bo mogoče v lastnem okviru odpraviti nastale škode, zato bo nujna tudi pomoč delovnih kolektivov in občin iz vse Slovenije. Po mnenju Litijanov bi bilo treba najprej urediti tiste objekte, v katerih je ogroženo življenje ljudi, ker se potresni sunki še vedno ponavljajo.

Litijo so v zadnjem času obiskali predstavniki ljubljanskega okraja, glavnega odbora RKS in razni strokovnjaki, ki so bili enotnega mnenja, da je pomoč nujna in potrebna. Glavni odbor RKS pa je obljubil nuditi vso pomoč pri zbiranju sredstev. Litijani pričakujejo pomoč. Zato so odprli tudi poseben žiro račun, na katerega je mogoče nakazovati sredstva. Sicer pa je lahko pomoč še v obliki gradbenega materiala.

(ma)

Več enovitosti

Ljubljanska turistična zveza je pred dnevi sklicala na Izlakeh sektorsko posvetovanje o nadaljnjem razvoju turizma in o nekaterih organizacijskih problemih turističnih društev. Posvetovanja, ki je bilo sklicano za vse štiri zasavske občine, so se udeležili predstavniki občinskih skupščin, občinskih odborov SZDL, turističnih in planinskih društev iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja ob Savi, na posvetovanju pa so pogrešali predstavnike Litije.

Na posvetovanju, ki ga je vodil predsednik ljubljanske turistične zveze Janez Pirnat, so bili ugotovili, da je za povečanje dotoka gostov navedbe potrebna izdaja turističnega prospekta Zasavja. Pričakovati je mogoče, da bo po vsej verjetnosti ta prospekt v kratkem izšel, omeniti pa je treba, da so izdajo turističnega prospekta sofinancirale vse štiri zasavske občinske skupščine. Prav pa bi bilo tudi, da bi se čimprej odločili še za izdajo Vodiča po zasavski planinski

transverzali od Kumrovcu do Kuma.

Mimo drugega bo treba za poživitev turizma v Zasavju izboljšati obupno stanje cest, še izboljšati avtobusni promet, solidno urediti turistično informacijsko službo in organizirati tudi javljanje prostih zmogljivosti v vseh zasavskih planinskih in turističnih postojankah. Misliti pa bo treba še na izdajo turističnih spominkov ter izboljšati izbiro in založenost razglednic.

Mer drugim bo v prihodnje potrebno, da bo Zasavje kot enovito turistično področje nastopalo v turističnem programiranju in reklamiranju enovito tudi navzven.

Po razpravi o nekaterih organizacijskih in kadrovskih vprašanjih turističnih društev so se udeleženci posvetovanja dogovorili, da se bodo v prihodnje sestajali izmenoma v eni od zasavskih občin. Prihodnje posvetovanje bo tako v Trbovljah.

Zasavski TEDNIK

Ustanovljen decembra 1947 — Glasilo občinskih odb. SZDL Hrastnik, Litija, Trbovlje, Zagorje ob Savi — Glavni urednik Stane ŠUSTAR, odgovorni urednik Marijan LIPOVSEK — Urejuje uredniški odbor — Uredništvo in uprava Trbovlje, Trg revolucije 11/II, telefon 80-191 — Ručen pri NB Trbovlje 600-13-608-1 — Posamezna številka 20 din — Naročnina (z dostavo): mesečna 60 din, četrtletna 180 din, polletna 360 din, celoletna 720 din — Poština plačana v gotovini — List tiska CP »GORENJSKI TISK«, Kranj — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo

Naročniki in bralci našega tednika! Sodelujte s prispevki v naši rubriki »Poštni predal 82«, ki je namenjena vašim pismom. Pišite nam o vsem, za kar menite, da bi bilo potrebno. Vaše prispevke bomo rade volje objavili.

Obilo uspeha pri pisanju in sodelovanju vam želi Uredništvo ZT.

ZDAJ SE NI PREPOZNO!

Tovariš urednik!

Ze nekaj časa opazujem promet na mostu v Toplicah. Na njem je iz dneva v dan več motornih vozil. Zdaj, ko iz nekaterih podjetij odvažajo proizvodnjo zaradi pomanjkanja vagonov s tovornjaki s prikolicami, je na cesti tudi vse več tovornjakov s prikolicami. Zgodi se, da se tako večkrat znajde na mostu več vozil naenkrat. Most je star in ni bil grajen za takšen promet, kakršen je zdaj. Zato ne kaže drugega, da se — če se srečata dva tovornjaka s prikolicami ali pa dva večja tovornjaka — eden vrne nazaj. Seveda ob takih primerih za nekaj časa zastane promet.

Da bi zagotovili kar najbolj varen promet na mostu v Toplicah bi bilo prav, da bi pristojni organ namestil pred mostom prometni znak, ki bi označeval obvezen odstop prednosti. Tako bi se izognili narsikateremu negodovanju in morda tudi kakšni tuji nesreči.

Mislím, da je predlog sprejemljiv, saj terja njegova uresničitve še nekaj tisočakov.

J. Z., Zagorje ob Savi

TUDI UGLED NEKAJ VELJA!

Tovariš urednik!

V zadnjem času sem bil priča neljubim prizorom. V trgovinah in gostilnah imajo blagajniki oz. prodajalci ali natakarji navado, da od gosta najprej vzamejo denar, zaračunajo potreben znesek in potem vrnejo preostanek. Največkrat je sicer vse v redu, vendar...

Zadnjič sem bil v trgovini. Videl sem, kako je dala stranka blagajničarki 250 din, račun pa je znašal 240 din. Blagajničarka je vrnila 10 din, hkrati pa dejala stranki, da ji je dala 100 dinarjev premalo in da naj jih zato da. Stranka je seveda zatrdila, da je dala 250 dinarjev, pa ni nič pomagalo. Blagajničarka je trdila svoje, stranka pa svoje. Seveda je tak besedni dvoboj pritegnil pozornost precejšnjega števila kupcev v trgovini. Ker je bila blagajničarka vztraj-

nejša, je morala stranka seveda popustiti. Blagajničarka pa je stranki obljubila: zvečer bom delala obračun in če bo višek, boste dobili jutri denar nazaj. Ne vem sicer, kaj je pokazal obračun, vendar menim, da bi bilo mogoče take nevednosti takoj odpraviti.

V mnogih gostinskih in trgovskih lokalih sem opazil, da tisti, ki prevzema denar, položi denar stranke na mizo, vrne stranki preostali znesek in šele nato spravi denar, ki ga je dala stranka. Tako odpade vsaka neprijetnost, saj je mogoče takoj ugotoviti, koliko denarja je dala stranka. Tako delo zahteva seveda le malo več dobre volje.

Menim, da nekaj velja tudi ugled. Zato verjetno tisti stranki, ki je dala zadosti denarja, ni vseeno, če jo nekdo upričo drugih »obdolži«, da je dala premalo denarja.

Pričakujem, da bodo tisti, ki poslušajo še na star način, z malo več dobre volje pripomogli, da v prihodnje ne bodo več jemali ugleda strankam, če za to ni vzroka.

F. K., Trbovlje

NAPOSLED LE BREZ TIROV!

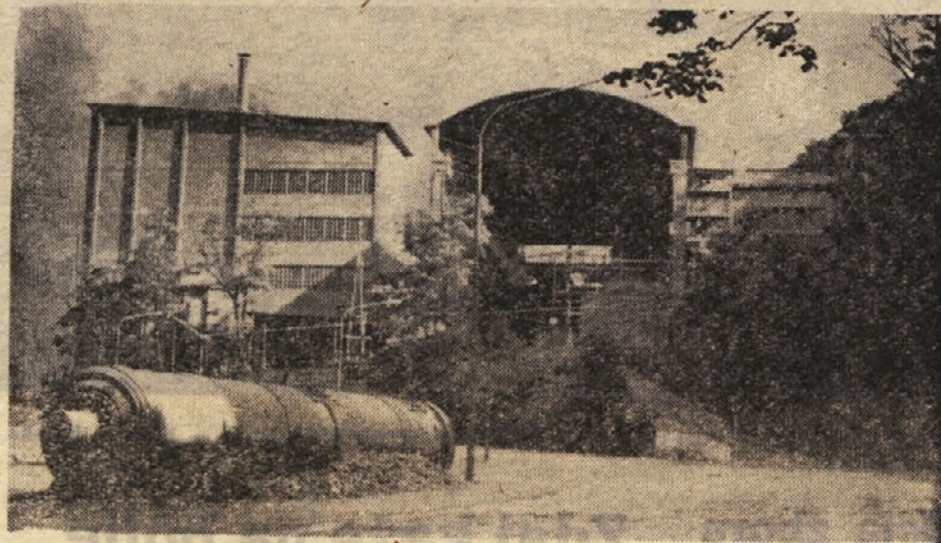
Tovariš urednik!

Redno prebiram prispevke v vaši rubriki »Poštni predal 82«. Z zanimanjem sem zato letos prebral sestavek o železniških tirih na glavni trboveljski cesti. Ko pa sem se zadnjič odpravil na sprehod do Sušnika pa sem ugotovil, da tirov pri Strojni tovarni in pri RTP ni več čez cesto. Prepričan sem, da stroški z odstranitvijo teh železniških tirov niso bili tolikšni, da jih v Trbovljah ne bi zmogli, zlasti še zato, ker je bil tir pri RTP precejšnja ovira za promet.

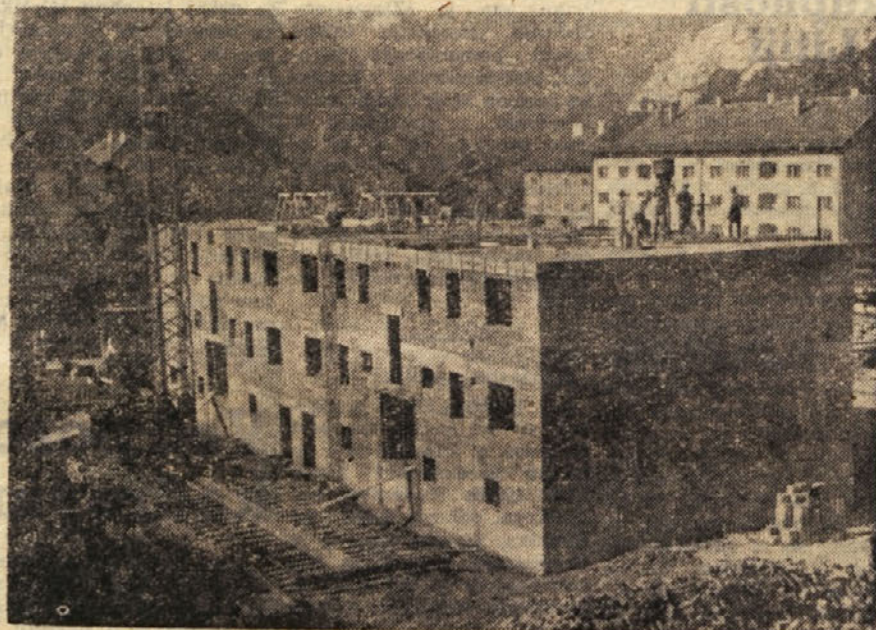
Zdaj so na obeh mestih, kjer so pobrali železniške tire, položili kocke in promet se zdaj nemoteno odvija — seveda v splošno zadovoljstvo lastnikov motornih vozil.

Prepričan sem, da bi se dalo z malo več dobre volje na tak oz. podoben način rešiti še vrsto drugih vprašanj, ki jih predlagajo občani.

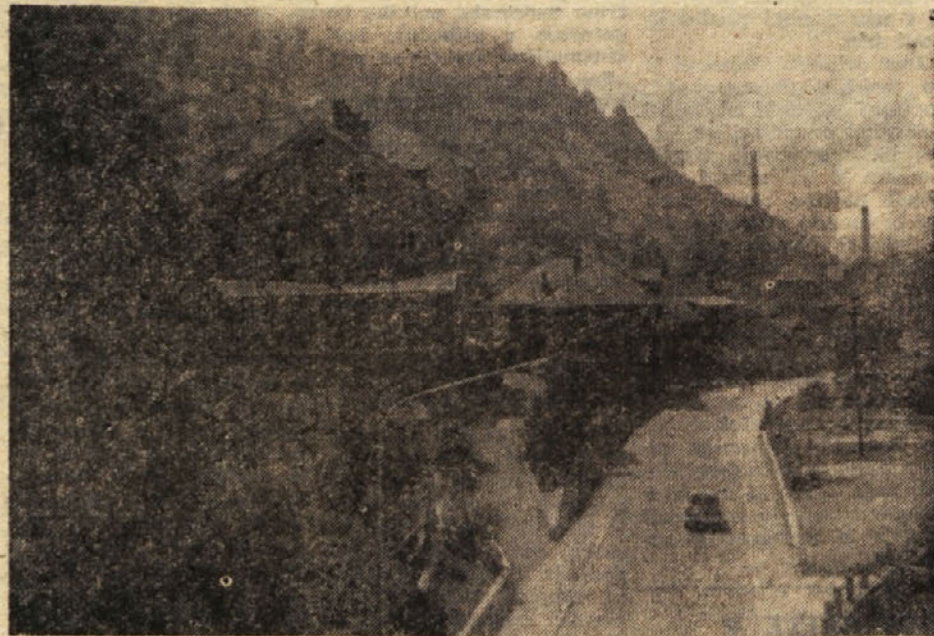
P. Š., Trbovlje

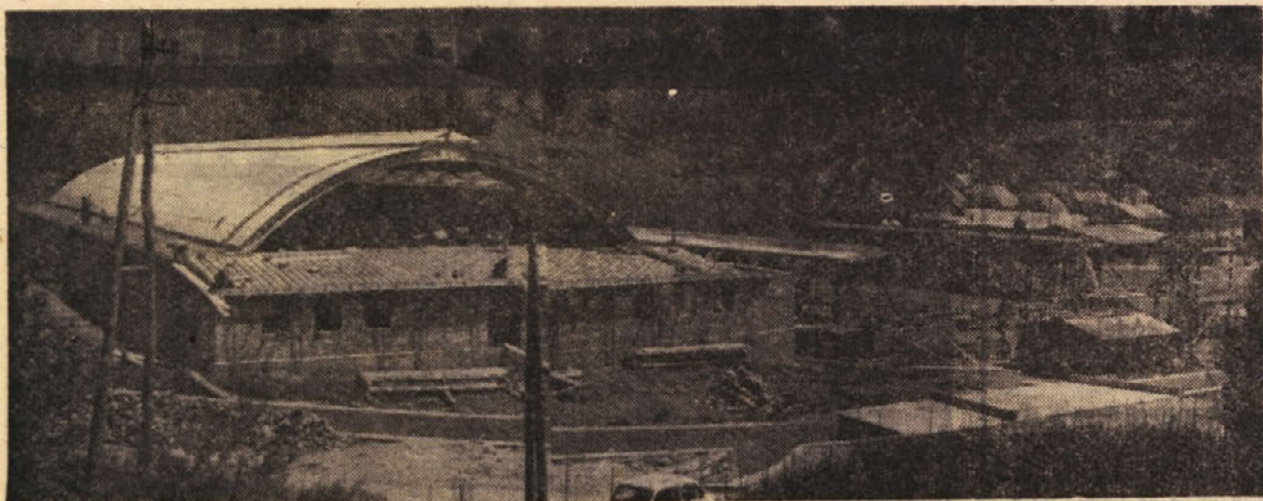
V CEMENTARNI TRBOVLJE so v teku dela pri montaži novega mlina, ki bo začel obratovati predvidoma v avgustu. S tem se bo proizvodnja cementa znatno povečala

NOV STANOVANJSKI BLOK V ZAGORJU, ki ga gradijo ob Cesti zmage. V kratkem pa bodo začeli s stanovanjsko izgradnjo tudi ob Ulici talcev. Najprej bodo tam začeli graditi 35-stanovanjski blok

HRASTNIK — Na področju Fritce in nad tovarnami po urbanističnem načrtu ne bodo več gradili stanovanjskih blokov

DELA PRI GRADNJI NOVIH TOVARNISKIH PROSTOROV ZA ELIT — Elektro Iivarsko Industrijo Trbovlje dobro napredujejo

Seja zbora delovnih skupnosti v Litiji

(ma) LITJA — Na petkovi seji je zbor delovnih skupnosti litijske občinske skupščine na samostojni seji razpravljala o analizi zaključnih računov delovnih organizacij za leto 1962 ter o analizi razvoja gospodarstva v letih 1957—1962.

Iz predložene analize zaključnih računov delovnih organizacij za leto 1962 izhaja, da so dosegle lani delovne organizacije skupaj nad 7 milijard 600 milijonov din celotnega dohodka po vnovčeni realizaciji, ki pa je v primerjavi s fakturirano realizacijo iz leta 1961 nižja za 4,3 odstotka. Skladi delovnih organizacij so se zmanjšali za okrog 30 odstotkov, osebni dohodki pa povečali za 11 odstotkov. Iz analize tudi izhaja, da poslovanje v delovnih organizacijah v lanskem letu ni bilo zadovoljivo, vzroke za to pa je iskati v pomanjkljivi organizaciji dela, zastareli opremljenosti in v zvezi s tem v nizki produktivnosti dela.

Zbor delovnih skupnosti je po temeljiti obravnavi teh vprašanj sklenil predlagati delovnim organizacijam, da naj bi v prihodnje vlagale sredstva le na podlagi proučenih načrtov, zaradi česar naj bi čimprej pristopili tudi k izdelavi 7-letnih perspektivnih načrtov razvoja posameznih delovnih organizacij. Hkrati s tem je zbor delovnih skupnosti občinske skupščine v Litiji sklenil, da naj bi o ugotovljenih problemih gospodarstva razpravljali v sindikalnih podružnicah in na plenarnih občinskega odbora SZDL in občinskega sindikalnega sveta, ki naj bi v prihodnje redneje spremljali gibanje in probleme gospodarstva.

DOPISUJTE V Zasavski tednik!

Zdaj kaže na bolje

(S) TRBOVLJE — Na začetku leta je »Zlatarstvo« občutilo precejšnje težave zaradi pomanjkanja surovin. Stanje v zvezi s preskrbo surovin se je zadnje čase izboljšalo, s preselitvijo v nove prostore pa so se izboljšali tudi delovni pogoji.

Posebno pozornost so v tej trboveljski delovni organizaciji posvetili v zadnjem času proučevanju tržišča in prilagajanju proizvodnje tržišču.

Koristna zamisel

(p) TRBOVLJE — V četrtku so se sestali na prvi razgovor o štipendiranju in kadrih predstavniki Kluba trboveljskih študentov, občinskega odbora SZDL ter Rudnika, Strojne tovarne in Cementarne. Pobudo za takšen dogovor je dal Klub trboveljskih študentov. Zal pa se tega posvetovanja niso udeležili tovariši iz manjših podjetij, kjer je vprašanje kadrov nedvomno še precej pereče.

Glede na dosedanje nenačrtno kadrovsko politiko bo potrebno v prihodnje bolj sistematično skrbeti za pravilno in enakomerno pritekanje potrebnih kadrov v gospodarstvo. Na posvetovanju so govorili tudi o politiki štipendiranja.

Ze glede na to, da je bilo to posvetovanje prvo, je pomembno, da se bodo nekateri vprašanja okrog štipendiranja in kadrov v prihodnje skušala načrtneje urejati.

Šolski turizem v Medijskih toplicah

(M. G.) IZLAKE — Šolski in mladinski turizem v Medijskih toplicah je izredno razgiban. Do polovice junija je Medijske toplice obiskalo okrog 3000 otrok. Uprava podjetja je dobro poskrbel za skupine, saj je nudila okusne enolončnice po 100 dinarjev. Zraven kopanja so se mladi turisti naučili tudi lepote narave v okolici kopališča.

V okviru podjetja deluje že nekaj let obrat »Optika«, za katerega pa je ugotovljeno, da ima premajhno delovno območje, vendar se kljub temu vse bolj uveljavlja s kvalitetnim delom in kratkim rokom izdelave.

Omeniti še velja, da že nekaj časa deluje v okviru obrtnega podjetja »Zlatarstvo« Trbovlje podobrat za vlečenje dimenzirane žice in trakovi iz raznih kovin. V tem podobratu opravijo precej dela za trboveljsko Mehaniko.

Več pozornosti pri kadrovanju in štipendiranju

(ma) ZAGORJE — Plenum občinskega sindikalnega sveta v Zagorju ob Savi je svojo zadnjo sejo posvetil obravnavi treh važnih vprašanj, in sicer Pravilniku in finančnemu načrtu Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Trbovlje, gospodarstvu in pripravi za izdelavo 7-letnih perspektivnih načrtov razvoja ter kadrovskim

vprašanjem in štipendiranju.

Ugotovljeno je, da je zdravstvena služba na območju občine precej razvita, osebni dohodki zaposlenih v zagorskem gospodarstvu pa so sorazmerno nizki, zaradi česar je nastala po prvih petih mesecih izguba, saj je bilo izdatkov več kot pa vplačanih osnovnih prispevkov za

Seja občinske skupščine Hrastnik

(p) HRASTNIK — V soboto se bo sestala na svojo sejo Občinska skupščina Hrastnik. Odborniki dosedanjega občinskega ljudskega odbora in nove skupščine bodo poslušali poročilo o delu ObLO Hrastnik in razpravljali o nekaterih drugih vprašanjih.

Pridobitev Tovarne pohištva Trbovlje

(S. S.) TRBOVLJE — Konec meseca bo pričela obratovati v Tovarni pohištva Trbovlje nova moderna žaga z zmogljivostjo razreza 6000 kub. metrov lesa letno. Za potrebe tovarne bo razlagala letno 2000 kub. metrov lesa, za potrebe ostalih interesentov v Trbovljah pa ostalo.

Tržišče so skrbno proučili

(ar) TRBOVLJE — Ob težavah v prvih štirih mesecih so v trboveljskem »Tapetništvu« sklenili, da bodo temeljito proučili tržišče in na podlagi tega tudi programirali proizvodnjo. Zdaj so se odločili za uvedbo druge izmene, saj imajo sklenjeno precej novih pogodb za dobavo izdelkov. Tesno sodelujejo z »Javorjem« iz Pivke.

Zdaj ustvarijo mesečno okrog 12 milijonov družbenega bruto produkta, so pa vse možnosti, da plan presežejo. Omeniti je še treba, da se je pokazalo, da so novozgrajeni prostori »Tapetništva« premajhni, predvsem bo treba misliti na razširitev skladišč. »Tapetništvo« iz Trbovelj ima namreč vse možnosti, da doseže v prihodnje mesečno realizacijo od 18 do 20 milijonov din.

Seja občinske skupščine v Zagorju

Osrednja točka zadnje seje občinske skupščine v Zagorju ob Savi je bila razprava in sklepanje o osamosvojitvi gozdnega obrata KZ Zagorje in priključitvi h Gozdnemu gospodarstvu Ljubljana ter o odvzemu registracije KZ Zagorje za odkup lesa. Odborniki so se z večino glasov odločili za predlog, saj so naglasili, da je treba tudi v kmetijstvu in gozdarstvu doseči dejavnost na ekonomski osnovi. Doslej se je namreč dogajalo, da je KZ Zagorje iz sredstev, ustvarjenih iz gozdarstva, uporabljala sredstva za kritje izgub, v večini primerov subjektivnih, tako tudi za kritje izgub v trgovini. Da v prihodnje ne

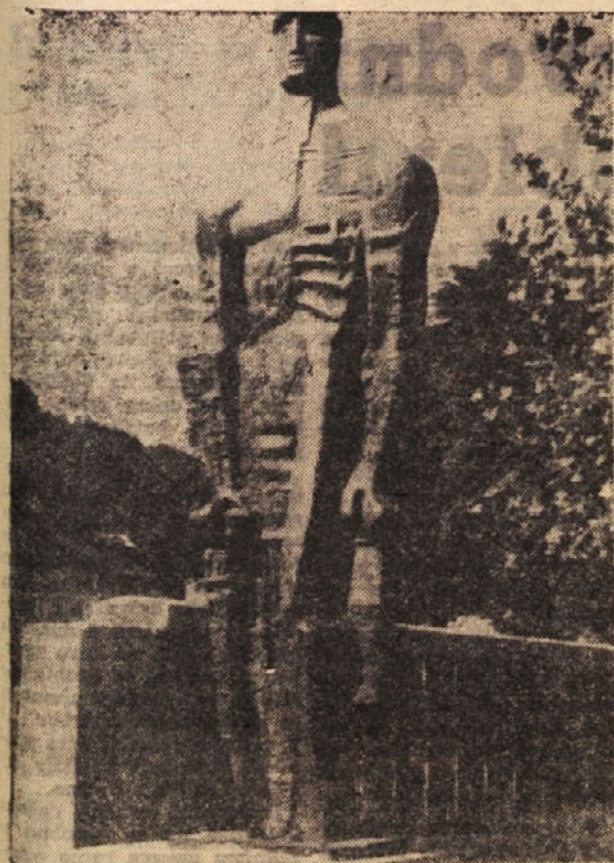
bi bilo ogroženo nadaljnje delo Krajevne zadruge Zagorje so se na seji odločili za ustanovitev sklada za pospeševanje kmetijstva, iz katerega bi namensko dodeljevali sredstva za kritje objektivnih izgub v kmetijstvu.

Mimo tega so člani občinske skupščine na ločenih sejah obeh zborov soglasali s pridružitvijo Silkarstva — pleskarstva h Komunalnemu podjetju Zagorje, potrdili so zaključni račun investicijskega sklada zagorske občine za leto 1962, razpravljali pa so med drugim še o najetju posojila za gradnjo nove vzgojno-varstvene ustanove v središču Zagorja.

socialno zavarovanje. V prihodnjem obdobju bo ena od prvih nalog skrb za znižanje izdatkov, seveda ne na račun tistega, ki je bolan in zdravstvene pomoči potreben.

Plenum občinskega sindikalnega sveta je naglasil, da je treba posvetiti posebno pozornost izdelavi 7-letnih perspektivnih načrtov gospodarskega razvoja še posebej v perspektivnih delovnih organizacijah, se pravi v Tovarni elektroporcelana, »TEVE — VARNOST«, Industriji gradbenega materiala in Lesno industrijskem podjetju. Ob tem bo pa treba skrbeti še za ustanovitev dodatne nove industrije.

Na plenumu so opozorili na dosedaj ugotovljene slabosti v zvezi s kadrovanjem, saj z izjemo zagorskega rudnika v nobeni delovni organizaciji niso načrtno skrbeli za kader. Podobne slabosti so se pojavljale tudi okrog štipendiranja, zaradi česar se je dogodilo, da je kadrov nekaterih vrst preveč, drugih pa premalo. Ob sodili pa so še primere preplačevanja kadrov in izsiljevanj okrog štipendij, kar se poraja zaradi nenačrtno kadrovske politike in nenačrtnega štipendiranja.

STOJAN BATIČ: Rudar (kip pred upravnim poslopjem Rudnika rjavega premoga Orbovlje — Hrastnik v Trbovljah)

Kako je z izdelavo osnutka statuta

Na III. seji upravnega odbora, dne 6. junija 1963, je komisija za izdelavo predloga statuta podjetja poročala o svojem dosedanjem delu. Komisija je imela več delovnih sestankov, na katerih je proučevala govore nekaterih vodilnih ljudi iz republike in zveze in proučevala obstoječo literaturo, ki je na razpolago.

V obdobju svojega dela je komisija zbrala veliko materiala, ki naj bi ga predhodno proučili. Z ozirom na obširnost zbranega materiala je komisija smatrala za potrebno, da se ustanovijo še dodatne podkomisije. Take podkomisije je, tudi formirala, in sicer za naslednja poglavja statuta:

- za organizacijo podjetja in delo organov samoupravljanja
- za ekonomsko problematiko in
- za delovne odnose.

Posamezne podkomisije so resno pristopile k delu in vsaka za svoje področje pripravila gradivo za osnutek statuta. V podkomisijah sodelujejo tisti člani kolektiva, ki imajo največ vploga v posamezna področja dejavnosti in bodo lahko največ prispevali, da bodo zapopadeni vsi problemi v statutu, ki izvirajo iz vsakodnevne prakse poslovanja, dosedanjega dela podjetja kot celote, posamezne ekonomske, obračunske in predračunske enote in življenja kolektiva. Pri podkomisijah za ekonomsko problematiko se je k sodelovanju zaprosilo tudi ekonomiste iz Maribora, ki že preko enega meseca delajo pri izdelavi pravilnika o delitvi čistega dohodka. Pri delu glavne komisije sodeluje oziroma nudi pomoč tudi predstavnik republiške komisije za pripravo statutov delovnih organizacij, kar je vsekakor razveseljivo za naše podjetje.

Iz razpoložljive literature je važno proučiti le načelna stališča, ki so jih posamezniki izražali ob različnih prilikah v zvezi s statutom. Podrobnejših navodil pa doslej podjetje ni prejelo, zato so tudi priprave za izdelavo statuta v začetni fazi, naslanjajoč se le na lastne izkušnje in poglede.

Pojavljajo se tudi težave pri samem delu podkomisij. Ne morejo se v večji meri posvetiti pripravi statuta, ker so člani podkomisij vezani na delovne obveznosti v podjetju. Vsekakor bodo v bodoče morale podkomisije resneje pristopiti k nalogam v zvezi s statutom in to ne glede na delovne obveznosti v podjetju, ker je treba izdelavo statuta smatrati kot eno izmed najvažnejših delovnih nalog za podjetje. Samo s sistematičnim in doslednim delom teh komisij bo možno pravočasno in čimprej pripraviti osnutek statuta za podjetje.

Zavedati se je treba, da je statut samoupravni akt podjetja kot družbeno-politične in družbeno-ekonomske skupnosti proizvajalcev, v katerem se morajo odražati vse dolžnosti in pravice delavca kot ustvarjalca in upravljalca pri nadaljnjem graditvi socializma.

Delo osrednjega delavskega sveta

Osrednji delavski svet RTH je imel 13. junija svoje 20. zasedanje v poslovni dobi 1962/64. Na tem zasedanju je najprej ponovno obravnaval sprejete sklepe s svojega 19. zasedanja. 19. zasedanje namreč ni bilo sklepčno zaradi premajhne udeležbe, zato je bilo treba vse sklepe ponovno potrditi. Po tej točki dnevnega reda je delavski svet razpravljal o vzrokih slabše proizvodnje v prvi polovici junija, o investicijskih delih, storitvah, porabi lesa itd.

Potem so razpravljali še o začasnem finančnem obračunu za maj. Ugotovili so, da je bil v primeru s prejšnjimi meseci ta obračun najmanj ugoden. Posebno pozornost so posvetili tudi nadurnemu in nedeljskemu delu, razpravi o delu komisije za pripravo predloga statuta podjetja, o delu disciplinske komisije, o 110-letnem jubileju rudarske godbe v Hrastniku, nato pa še o raznih spremembah v programu uporabe investicijskih sredstev.

350 članov kolektiva na zborovanju v Ljubljani

Dne 7. junija se je udeležilo predvolilnega zborovanja v Ljubljani, kjer je govoril poslanski kandidat Edvard Kardelj, blizu 350 članov kolektiva RTH. Udeleženci so potovali deloma z rudniškimi avtobusi, deloma pa z vlakom.

Izlet v MTT

Dne 8. junija so izvedli člani starega upravnega odbora Rudnika Trbovlje-Hrastnik ekskurzijo v mariborsko tekstilno tovarno. Ogledali so si organizacijo in dela tega kombinata, nato pa so imeli s predstavniki podjetja tako upravnimi kot samoupravnimi, daljši razgovor o problematiki proizvodnje, investicij, prodajne politike, o delu samoupravnih organov, o stanovanjski izgradnji, o delu s kolektivom in o vrsti drugih aktualnih vprašanj.

3. julij - praznik slovenskih rudarjev

Samo še nekaj dni nas loči od 3. julija, dneva, ki so si ga izbrali slovenski rudarji za svoj vsakoletni praznik.

3. julij je praznik slovenskih rudarjev, dan, ko so se pred 29 leti rudarji globoko pod zemljo zvrnili, pustili svoje krampe in posedli. 3. julij je praznik rudarjev, spomin na veliko gladovno stavko v zasavskih revirjih. 3. julij je praznik v spomin na dolgoletno borbo slovenskih rudarjev — revolucionarjev, ki so se borili za svoje pravice proti nenasitnemu izkoriščevalskemu kapitalizmu.

Gladovna stavka 1934. leta je pokazala veliko solidarnost in zavest rudarjev v borbi proti močnemu Trboveljski premogovni družbi in proti vsem kapitalističnim izkoriščevalskim režimom. Ne samo rudarji — tudi njihove žene so sodelovale v takratnem boju za upravičene zahteve. Sadovi tega velikega boja so dozoreli v naši socialistični revoluciji in so dobili zdaj čvrste korenine v izgradnji naše socialistične domovine.

Revolucionarna pot, začrtana v letih pred zadnjo vojno, vzpodbuja tudi danes k nadaljnjemu delu — k nenehnemu izpopolnjevanju našega družbenega sistema, ki je dobil močno oporo v samoupravljanju in ki se razvija ob stalnem porastu proizvodnje in družbenega standarda.

Hiter tempo našega življenja zahteva tudi od rudarjev vse več in jim nalaga novo in novo delo, še posebej v zvezi s splošnim, strokovnim in družbeno-političnim izobraževanjem ter vse bolj zavzetim sodelovanjem pri upravljanju delovnih organizacij in pri neposrednem upravljanju v komunih.

Naša praznična razmišljanja ne bi bila popolna, če se ne bi ob 3. juliju — prazniku slovenskih rudarjev spomnili tudi vseh rudarjev, ki dan na dan vztrajno in uporno rijejo pod zemljo in iz njenih globin trgajo naravna bogastva ter s skupnim delom ustvarjajo sredstva za naš nadaljnji družbeni in gospodarski razvoj.

Za srečnejšo bodočnost, za še svetlejši jutrišnji dan proizvajalca in upravljalca čestitamo ob 3. juliju — dnevu slovenskih rudarjev vsem rudarjem in jim kličemo za praznik — SREČNO!

S. Suštar

RUDAR

Delo upravnega odbora

Tako kot v vsaki številki priloge »Rudar« objavljamo kratke izvlečke o delu samoupravnih organov našega rudnika, tako tudi tokrat objavljamo kratke vesti o vsebini razgovorov na posameznih sejah upravnega odbora.

Dne 27. maja 1963 se je sestala na svojo prvo sejo novovoljena komisija za reševanje vlog, ki so sicer naslovljene na upravni odbor. Razpravljali so o raznih vlogah članov kolektiva, družtev in organizacij za razno denarno in materialno pomoč ter o delitvi preostalih sredstev sklada skupne porabe. Komisija je ugodno rešila 11 prošelj, 4 je zavrnila, raz-

pravljala pa je še o nadaljnjih 7 drugih zadevah.

Dne 25. maja je bila 2. seja upravnega odbora v novi mandatni dobi. Razpravljali so o proizvodnji in težavah, ki so nastale iz različnih objektivnih razlogov, nadalje o pomanjkanju železniških vagonov, o težavah v notranjem transportu s posebnim ozirom na pravočasno dostavo vozovnic na odkope in prevoz lesa, okvare elektrolokomotiv ter o disciplini posameznih motoristov pri prevozu premoga. Razpravljali so še o investicijskih delih, ter o nastali razliki med planiranimi in dejansko izkoriščenimi zneski po programu

investicijskih del. Sklenil je, da se v nobenem primeru razpoložljiva sredstva ne smejo prekoračevati. Posebno pozornost pa je upravni odbor posvetil reorganizaciji skladiščne službe po posameznih obratih. V ta namen so bila izdana podrobna navodila vsem obratom in skladiščem. Sklenili so, da se z veljavnostjo od 1. maja spreminijo tarife za posamezna uslužnostna dela reparaturne delavnice. Razpravljali so še o nekaterih vlogah, o pomoči športnim društvom, o izplačilu odškodninskih zahtevkov, o delu stanovanjske komisije ter o uspešno zaklju-

(Nadaljevanje na 6. str.)

Delo UO rudnika Trbovlje-Hrastnik

(Nadaljevanje s 5. str.)

čeni turneji moškega pevskega zbora Zarja Svobode-Center iz Trbovelj v Holandiji. Zivahna je bila tudi razprava o tem, zakaj je bilo podjetje denarno kaznovano s strani okrožnega gospodarskega sodišča ter o letovanju na Rabu in Bledu.

Na 3. seji upravnega odbora, ki je bila 6. junija 1963, pa je upravni odbor razpravljal o težavah in uspehih v proizvodnji premoga, o proizvodnih stroških in začasnem finančnem obračunu za maj 1963, o obratnih sestankih s kolektivom zaradi obravnavanja različnih aktualnih problemov v zvezi s proizvodnjo, stroški, storitvami, izostanki in slabo udeležbo na sejah samoupravnih organov. Ugotovili so, da so zadnji ukrepi glede omejevanja nadurnega dela bili uspešni. Nadurno delo se iz meseca v mesec zmanjšuje. Razpravljali so še o nekaterih vlogah članov kolektiva za priznanje izplačevanja nadomestila po čl. 22. pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, o terenskih dodatkih, predvojaški vzgoji ter o raznih prošnjah za material in denarno pomoč. Razpravljali so še o problemih delovnih invalidov in o delu invalidske komisije, nato še o delu komisije za pripravo predloga statuta podjetja, o delu grupe ekonomistov iz Maribora in o nekaterih ukrepih za pripravo analiz v zvezi s prehodom na 42-urni delovni teden. S tem v zvezi je bila imenovana posebna grupa strokovnjakov, ki mora v doglednem času pripraviti podatke o tem, kakšni organizacijski in drugi ukrepi so potrebni za prehod na 42-urni delovni teden. Na koncu se je razpravljalo še o upokojitvah članov kolektiva ter o organiziranju proslave v počastitev dneva rudarjev. Poslušali so tudi poročilo predstavnika Oddelka za specialna rudarska dela o stanju gradbišča Bogovina.

Letošnji proizvodni uspehi in problemi

Rudnik rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik je letos produciral do konca meseca maja za 33.500 ton premoga več kot lani v istem času. V trboveljskih produktivnih obratih je bila proizvodnja v letošnjih prvih petih mesecih za okoli 3000 ton manjša kot lani. Hrastniški obrati pa so letos povečali proizvodnjo v primeri z lanskimi za 25.700 ton, Dol pa za 11.100 ton.

Letos smo dosegli v prvih petih mesecih približno isto povprečno dnevno proizvodnjo kot lani v istem času. Isti povprečki v obeh letih so pri letošnji povečani proizvodnji rezultat več delovnih dni.

Tudi v pogledu kvalitete premoga, t. j. padca debelih vrst smo letos v prvih petih mesecih dosegli nekoliko boljše rezultate kot v povprečju lani, saj smo proizvedli za 0,8 odstotka več kosovca in kock.

Tudi storilnost dela je bila v vseh naših jamah in na rudniku letos v petih mesecih boljša, kot je bila v povprečju lani. V jami Trbovlje smo dosegli letos v petih mesecih storitev 2,11 ton/šihl proti 2,10 ton/šihl v lanskem letu, v jami Hrastnik 2,18 ton/šihl proti 2,03 ton/šihl v lanskem letu in v jami Dol 1,76 ton/šihl proti 1,53 ton/šihl v lanskem letu.

Tudi rudniška storitev je letos ponovno boljša od lanske, saj smo že dosegli 1,50 ton/šihl proti 1,46 ton/šihl lani.

Povečanje proizvodnje na obratih Hrastnika je rezultat povečanja proizvodnih kapacitet teh obratov, saj so na obeh obratih v stalni eksploataciji vsa polja. Tudi koncentracija in kontinuiteta odkopavanja slojišča v D polju in D kopl s koncentriranim odvozom po C šahtu so prispevali k povečanju produktivnosti tega obrata.

Na povečanje proizvodnje in produktivnosti obrata Dol pa je vplivalo na eni strani izboljšanje slojnih prilik, posebno v Srednjem sektorju, kjer so se razvili že normalni in hitri širokočelni odkopi, na drugi strani pa povečana koncentracija pridobivanja premoga samo v Srednjem sektorju, po zaključku teh del v Zapadnem polju.

Proizvodnja premoga na površinskem kopu Trbovlje je bila v letošnjih štirih mesecih še vedno nizka; znatno se je dvignila tako proizvodnja kakor tudi storilnost ob-

ratu. Delovale v glavnem težave pri odkopavanju v Plesko polju pod višino 260 zaradi vodnih vdorov in v zadnjem mesecu tudi iste težave na čelu Terezija II. Mnogo truda in sredstev se je porabilo za sanacijo komunikacij v ogretem slojišču Lakonce polja in za pnevmatsko zasipavanje odkopanih prostorov v Zgornjem VII. polju. To zasipavanje vršimo zaradi varovanja objektov Cementarne nad našimi odkopnimi polji. Močni pritiski na proge etaže Hopfen polja, kjer se je pričelo slojišče odkopavati po likvidaciji polja v Spodnjem VII. polju, so ovirali normalen tok proizvodnje v tem polju. Poleg tega je imelo to odkopavanje tudi močan vpliv na naše površinske objekte nad tem poljem.

V mesecu maju smo povečali v jami Ojstro proizvodne kapacitete z novim Frič poljem, kjer smo slojišče pripravili za odkopavanje pod gramozi jame Trbovlje. Potrebe po polnem pnevmat-

etaž in otežkočenega dela pod slabimi stropi v poslabšani klimi na naslednji nižji etaži. Z neposrednim odkopavanjem pod položenimi mrežami v naslednji etaži Frič polja pa upamo, da bodo dosegli tako dobre strope, da bo znatno povečan dnevni napredek čela.

Nemajhne zasluge za letošnje dosežene proizvodne rezultate pa ima tudi naša separacija. Ta je zato, ker je forsirano nočno obratovanje znatno boljše oskrbovala vsa naša jamska delovišča z jamskimi vozički tudi v dnevnih izmenah. Tudi od novo zgrajenega objekta za drobljenje slabših vrst rovnega premoga in separacijskih izbirkov, ki je pričel obratovati letos spomladi, pričakuje kolektiv rezultate boljšega izplačila.

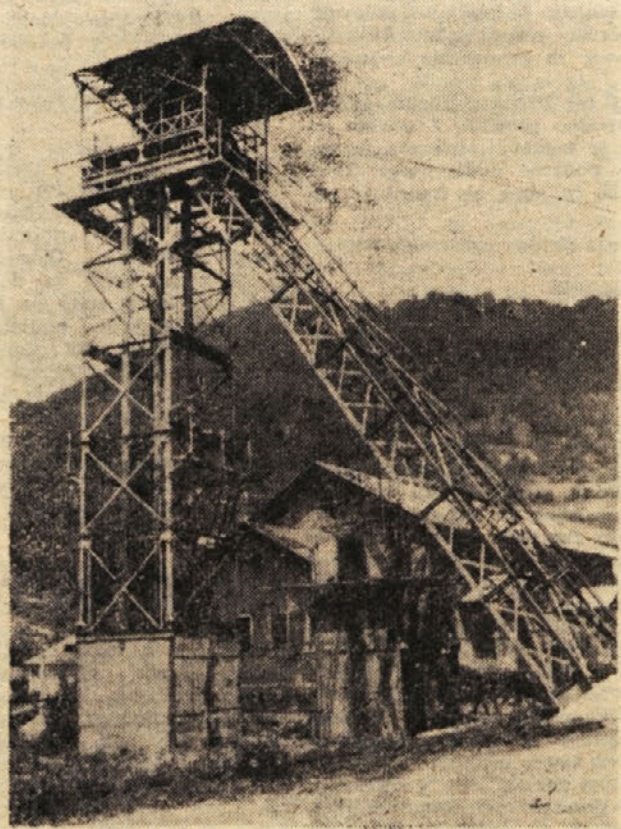
Proizvodni rezultati našega kolektiva pa so posebno v zadnjem mesecu resno ogroženi, ker rudnik ne dobiva dovolj železniških vagonov za odpremo premoga. Ti zastoji v odpremi premoga po železnici povzročajo težko popravljive zastoje na naših produktivnih deloviščih v jami, ki ne le slabšajo naše proizvodne zmogljivosti in delovne pogoje, marveč tudi zmanjšujejo varnost ljudi in obratovanja.

Tudi jamska raziskovalna in odpiralna dela se letos ugodno razvijajo. Pozitivne in negativne rezultate naših letošnjih raziskovalnih vrtin v D-polju, D-kopl, ABC polju, Lakonci in Vode polju sproti izkoriščamo za smotrnejše projektiranje eksploatacije v posameznih poljih slojišča.

Geološki zavod iz Ljubljane nadaljuje tudi letos s strukturnim vrtanjem na naših neraziskanih področjih. Letos je prevrtal z vrtino Br 12 slojišče Hrastnik od globine 422 do 635 m. To vrtino je moral 12. februarja zaključiti kot nedokončano v produktivnih namesto v triadnih slojih zaradi porušnosti plasti v tej globini. Trenutno ekipa vrta s svojo garnituro v Srednjem sektorju Dola vrtino Dol 14 že od 4. aprila dalje, ki je do sredine junija prevrtala 575 metrov slojev, v glavnem morske gline.

Tudi odpiralna dela se v vseh naših jamah letos opravljajo po predvidenih načrtih. V jami Trbovlje so najtežavnejša odpiralna dela slojišča Terezija II v globino že končana. Isto velja za Vode in Plesko polje. V jami Hrastnik ovirajo normalno napredovanje odpiralnih del južnih predelov D polja izbruh metana in tektonske porušitve slojišča. Dela v A polju se razvijajo normalno. Tudi dela na gradbenih in strojnih objektih za novi izvozni stroj Ojstro so letos napredovala skoraj do montažnih del.

(Nadaljevanje na 7. str.)

MOTIV IZ HRASTNIKA

iz etaže 434 do etaže 410 mehansirali s transportnimi trakovi. Zato tudi računamo, da bomo na tem obratu dosegli v poletnih mesecih znatno boljše proizvodne rezultate.

Na višino proizvodnje jame Trbovlje pa so v negativnem

skem zasipavanju pa so zmanjševale hitrost napredovanja tega čela.

Odkopavanje slojišča v dveh etažah pod predhodno položenimi mrežami v Lakonci in Lopati ni dalo predvidenih rezultatov zaradi nečistega odkopavanja teh dveh

Delo komisije za izume in tehnične izboljšave

Na podlagi sprejetega pravilnika o izumih in tehničnih izboljšavah, ki velja pri našem podjetju od predzadnjega zasedanja osrednjega delavskega sveta, je komisija za izume in tehnične izboljšave razpravljala na svoji seji dne 13. junija 1963 o predloženih izboljšavah. Po vsestranski proučitvi je komisija v skladu s pravilnikom in poslovníkom nagradila tovariša Franca FRIDLA in Silva LANISNIKA iz strojnega obrata v Trbovljah za uvedene tehnične izboljšave na dšesl lokomotivah vrste Jenbach. Oba tovariša sta bila nagrajena z enkratno nagrado v višini 144.000 dinarjev.

Razpravljali so še in sklepali o tehnični izboljšavi pri obdelavi src za obešanje kletk v jaških. Izboljšavo je predložil tov. Ivan FLAJS iz obrata Hrastnik. Rudnik bo prijavil to izboljšavo kot patent pri patentnem uradu SFRJ. Komisija mu je priznala enkratno nagrado v višini 90.000 din.

Vabimo tudi ostale člane kolektiva, da sodelujejo s podjetjem pri raznih novatorskih delih. Naša želja je, da bi podjetje obratovalo čim bolj enostavno, brez hudih fizičnih naporov, ob čim manjših stroških in ob čimboljšem finančnem rezultatu.

-t-

Letošnji proizvodni uspehi in problemi

(Nadaljevanje s 6. str.)

Dela na objektih Strojnega šahta v Hrastniku so letos že toliko napredovala, da upamo, da ga bomo pričeli izkrističati že v prvi dekadi julija. Na strojni šaht bomo presumerili prevoz ljudi in materiala iz dneva na zvezno obzorje iz razloga, ker moramo glavni šaht izključiti iz prevoza na tej relaciji, zaradi nujnih remontnih del.

Tudi odpiralna dela slojišča Srednjega sektorja na Dolu med obzorji 403 in 470 so letos napredovala za 309 metrov smerne dolžine proge v litavskih apnencih in za 79 metrov prečnice proti A polju. Doseženi so bili povprečni mesečni napredki 90 metrov in storitve 33 cm/s.

Tudi dela v zvezi z izgradnjo nove separacije na rudniku so letos napredovala tako, da izgleda, da bomo z deli pričeli že v začetku druge polovice leta.

Investicijski program za to rekonstrukcijo imamo že odobren. Po dopolnitvi njegove vsebine kot je to zahtevala revizija, bomo takoj zaprosili za odobritev kreditov, ki so nam potrebni za financiranje izgradnje tega, za bodočnost rudnika življenjsko najvažnejšega objekta.

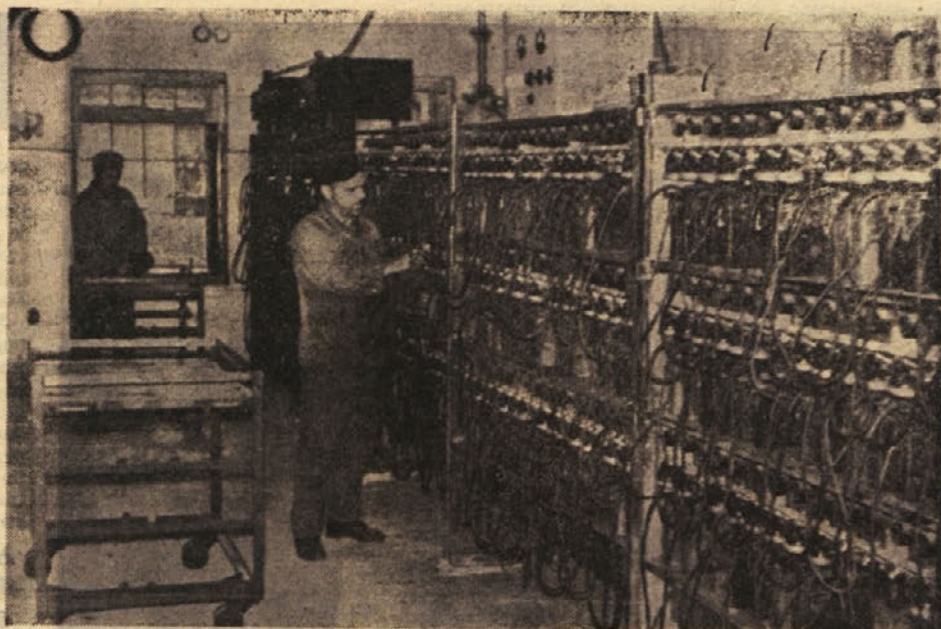
Od revizije imamo tudi že legalizirano novo tehnološko

shemo in idejne projekte vseh elementov nove separacije od novega navozišča in iztresašča v jami, preko transportnih karidorej in prehodnih bunkerjev do nove tekočinske pralnice in do nove nakladalne postaje za odpremo premoga po železnici.

V izdelavi je tudi že prvi glavni projekt, s katerim bomo najprej pričeli to gradnjo, to je projekt navozišča in iztresašča za rovni in talninski premog v jami ob uljstu Savskega rova. Pripravljalna dela za pričetek teh rudarskih gradenj so tudi že v teku.

V drugem polletju bomo imeli na rudniku na vseh naših obratih zadostne proizvodne zmogljivosti za doseg predvidenih proizvodnih nalog. Poslabšanju delovnih pogojev v Vode polju, kjer se bo odkopavalo sloj med dvema gramozoma in v Zapadnem polju v področju vodnih vdorov, bodo stali nasproti izboljšani delovni pogoji na novih etažah Terezije II, Kadunje, Lopate in Friča pri istih pogojih v Hrastniku in Dolu. Upamo, da teh naših predvidevanj ne bo zavrla pomanjkanje vagonov na jesen ob žetvi, ko so potrebe še večje.

a brez dvoma odigrati svojo

IZ LAMPARNE v Trbovljah

Organizacija in naloge analitskega oddelka

V novem gospodarskem sistemu, v katerem se zavzemamo za čimvečjo ekonomičnost in večjo rentabilnost poslovanja ter večjo produktivnost dela, bodo morali brez dvoma odigrati svojo

pomembno vlogo v delovnih organizacijah analitski oddelki jih v zadnjem času ustanavljajo.

Z ozirom na to, da je ta služba pri nas nova v razvoju, se večkrat postavlja vprašanje, kakšne so njene naloge in kakšno mesto naj zavzema v organizacijski strukturi podjetja. O tem so bila že izrečena številna ugotovila in mnenja, vendar je le malokatero od teh zadelo v polno. Tako so v nekaterih podjetjih organizirali analitske oddelke v okviru gospodarsko računskih, splošnih ali celo kadrovskega oddelka. Takšen način organizacije analitskih oddelkov smatrajo na splošno zelo slab, ker ti oddelki že po naravi dela ne spadajo v te sektorje, poleg tega pa se največkrat zgodi, da padajo pod vpliv teh sektorjev in tako zagovarjajo njihove enostranske tendence.

Ker morajo ekonomske analize, ki so glavna naloga analitskih oddelkov, služiti predvsem samoupravnim organom in vodilnemu osebju za njihova nadaljnja odločanja in operacije, smatrajo ekonomisti, praktiki in teoretiki kot najbolje, da se podredi analitski oddelki neposredno direktorju in prejemajo od njega vse naloge za delo. Obseg tega oddelka je povsem odvisen od obsega in zapletenosti poslovanja podjetja, višine in raznolikosti proizvodnje. Po tem se ravna tudi število uslužbencev. V večjih podjetjih, kjer je obseg dela večji, osnujejo celo analitske sektorje z oddelki za analizo, plan in organizacijo dela.

Kot je omenjeno so glavna in neposredna naloga tega oddelka izdelava ekonomskih analiz podjetja kot celote in posameznih dejavnosti. Posredni nalogi anali-

skega oddelka pa sta sodelovanje pri sestavljanju plana in pri organizaciji dela.

Ekonomske analize delimo časovno na stalne, to so: dnevne, mesečne, četrtletne, polletne in letne analize poslovanja, h katerim spada še posebej analiza rezultatov zaključnega računa, ter občasne analize, ki jih opravljamo po potrebi v različnih momentih pozitivnega ali negativnega uspeha poslovanja in v izrednih momentih, ki nastopajo ob različnih spremembah gospodarskih instrumentov ali na tržišču.

Po obsegu jih ločimo na analize poslovanja celotnega podjetja, analize poslovanja ekonomskih enot, sektorjev in oddelkov. Slednje so zanimive v okviru podjetja zlasti tedaj, ko rezultate ene ekonomske enote postavimo v odnos do rezultatov drugih ekonomskih enot oziroma sektorjev. Na ta način pridemo do zanimivih rezultatov poslovanja posameznih ekonomskih enot, ki nam lahko odkrivajo urejenost ali neurejenost poslovanja in notranje rezerve.

Po vsebini so lahko ekonomske analize zelo pestre, a njihova pestrost je odvisna od predmeta analize in podatkov, ki jih potrebujemo. Raznovrstnost analiz po vsebini je tako velika, da jih ni mogoče obdelati na kratko. V glavnem naj bi stalne analize obsegale podatke o izpolnitvi plana po količini, vrednosti in kakovosti, o izkoriščanju kapacitet, o produktivnosti dela, o tehnični in energetski opremljenosti, o gibanju strukture cene, o stanju in fluktuaciji delovne sile, o ekonomičnosti, o rentabilnosti in elastičnosti poslovanja, o gibanju višine osebnih dohodkov itd.

(Nadaljevanje na 10. str.)

Nižji materialni stroški

Prizadevanja kolektiva rudnika Trbovlje-Hrastnik za čimboljše izpolnjevanje proizvodnih nalog je v zadnjem času nekoliko zavrla pomanjkanje vagonov. To se je odrazilo v višini proizvodnje predvsem v maju in zaradi

tega rudnik ni mogel zadovoljiti vseh potreb kupcev.

Kljub temu so pa rezultati poslovanja ugodnejši kot v istem razdobju leta 1962 (januar-april), kar je razvidno iz naslednje razpredelnice:

	1962	1963	Indeks
Proizvodnja premoga ton	373.900	406.200	108,6
Oddane količine ton	374.907	406.000	108,3
Celotni dohodek 000/din	2.111.136	2.279.476	108,0
Poslovni stroški 000/din	1.064.398	1.099.499	103,3
Čisti dohodek 000/din	1.046.738	1.179.977	112,7
Osební dohodki 000/din	945.692	1.078.910	114,1
Skladi 000/din	101.046	101.067	100,0

Gornji prikaz je sestavljen na temelju plačane realizacije, zaradi česar je indeks celotnega dohodka nekoliko nižji kot dosežena proizvodnja ali oddane količine. Ta situacija se je v maju popravila, ker so kupci svoje obveznosti za prejeti premog boljše plačevali. Sploh se je stanje v pogledu kupcev zelo popravilo, saj so terjatve rudnika za dobavljen premog v okviru predvidene vsote obratnih sredstev v ta namen.

Pri poslovnih stroških izkazujemo nižji indeks porasta kot pri celotnem dohodku, kar kaže na znižanje materialnih stroškov. To se seveda odraža pozitivno na višini čistega dohodka, ki je porasel napram povprečku lanskega leta za 12,7%. Vendar pa poslovni stroški v obračunih za prvo polletje

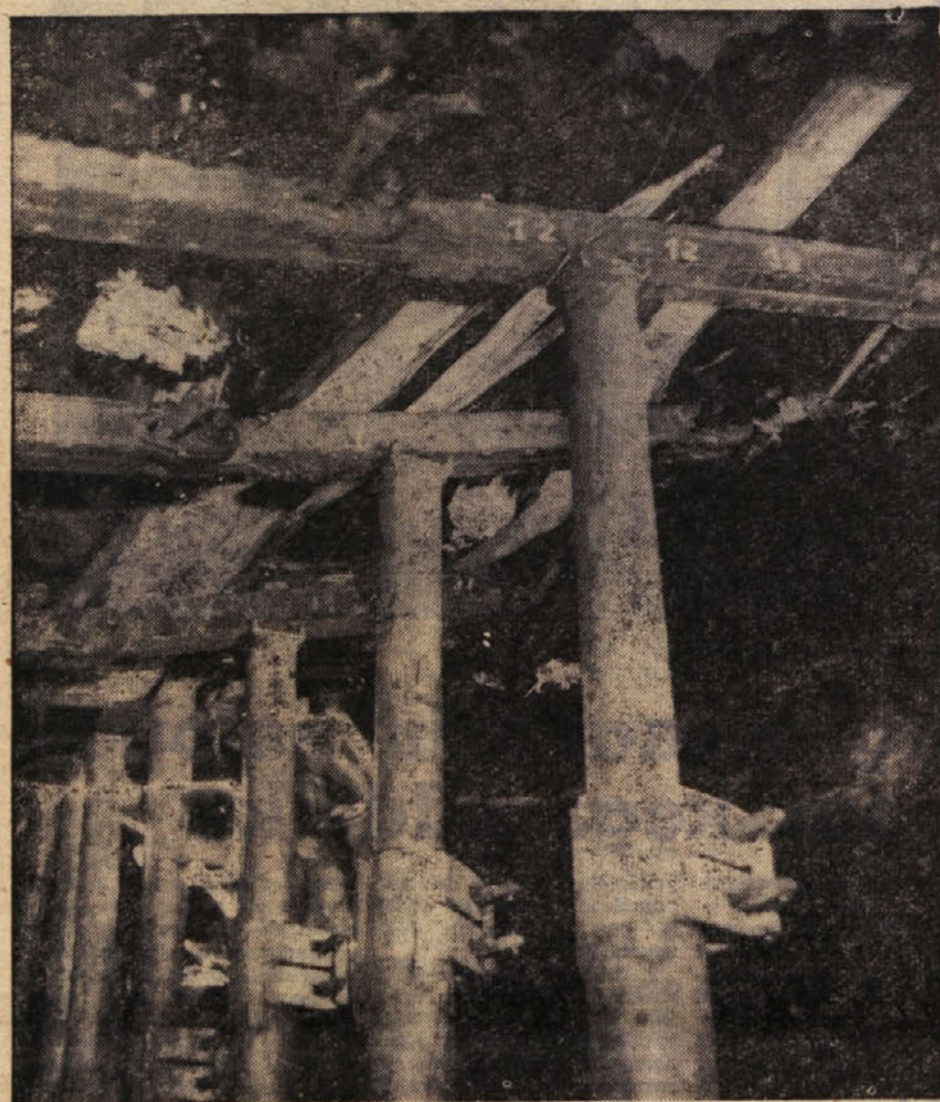
ne bodo realno prikazani. Kot smo obveščeni je komunalna skupnost socialnega zavarovanja podpisala dopolnilni prispevek za zdravstveno zavarovanje v višini 3%, republiška skupnost pa dopolnilni prispevek za invalidsko zavarovanje v višini 1,1 odst., torej skupno 4,1%. Ta dva dopolnilna prispevka se računata od iste osnove kot redni prispevki, to je od bruto osebnih dohodkov, in bo znašal ta izdatek, ki bremení poslovne stroške, v letošnjem letu preko sto milijonov dinarjev. Na drugi strani nam pa odstopa zavod za socialno zavarovanje za bolznine do 30 dni 2,4% in za stroške zdravljenja poškodb pri delu in poklicnih boleznih 0,55% (od iste osnove kot dopolnilni prispevki). Navedene dopolnilne prispevke nismo mogli preje v kalkul-

raci, ker smo bili o njih odnosno o višini obveščeni šele pred nekaj dnevi.

Osební dohodki so v absolutnem znesku porasli za 14,1%, torej več kot čisti dohodek, dočim so ostali skladi na isti višini. Produktivnost dela se je povečala in sicer je znašala rudniška storitev v obračunskem razdobju lanskega leta 1,47 ton/del., letos pa 1,51 ton/del., porast torej za 2,7%.

Če hočemo obdržati čisti dohodek in s tem v zvezi osebne dohodke in sklade na sedanjí višini, se bo moral kolektiv potruditi, da predvsem izpolnjuje zastavljene si proizvodne naloge in da izboljša asortiment premoga. Tudi pri materialnih stroških bo treba polskati vse možne vire znižanja. Kolektivu je znano, da vprašanje plasmana premoga ne obstoja, nasprotno, nismo v stanju, da bi zadovoljili vsem potrebam kupcev tako železnici, industriji kot široki potrošnji. Rudarji rudnika Trbovlje-Hrastnik so še zmerom pokazali v vsakem primeru svojo polno delovno zvestost in tako smo tudi sedaj prepričani, da bodo planske naloge v celoti izvršili in jih tudi prekoračili. S tem bodo dali tržišču prepotrebni premog, sebi pa izboljšali življenjski standard.

R. T.

JEKLENE STOJKE »VALENT« IN JEKLENE STOPNICE Strojne tovarne Trbovlje v jami Trbovlje leta 1962

Med rudniki so predvsem premogovniki že od nekdaj veliki potrošniki jamskega lesa. V pretežni meri gre tu za les iglavcev, ki je zaradi svoje dolgovlaknate strukture izredno žilav. Žilavost povzroča počasno popuščanje jamskega podpora pod hribinskim pritiskom in zadovoljivo nosilnost celo še tedaj, ko je les pravzaprav že porušen. V lastnostih, ki jih rudar pri lesu ceni, listavci daleč zaostajajo za iglavci. Z naraščajočo proizvodnjo premoga po II. svetovni vojni, narašča tudi potrošnja jamskega lesa. Ker se vzporedno s premogovniki razvija tudi druga industrija, ki ji je les osnovna surovina, tako predvsem papirna industrija in industrija celuloze, stoji naše gospodarstvo pred težavno nalogo, zadovoljiti vse potrebe po tovrstnem lesu. Ker so rudniki že pred leti začeli čutiti težave, ki nastajajo na trgu z jamskim lesom in ker se je cena lesu začela vztrajno dvigati — v zadnjih 10 letih se je cena dvignila za 152 odstotkov! — so bili prisiljeni iskati izhod, ki bi jim vsaj deloma odvrzel vsakdanje skrbi ob dobavi jamskega lesa. V ne mali meri je premogovnike k temu sililo dejstvo maksimiranih cen premoga, ki niso dopuščale vračunavanja povišanih cen osnovne surovine v ceno proizvoda, tako kot je bilo to v večji ali

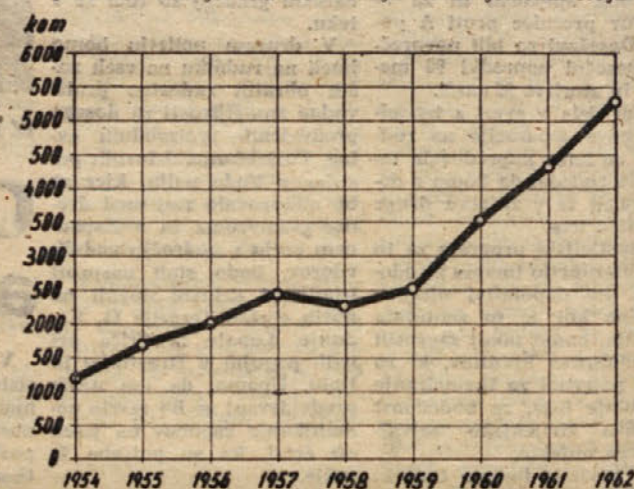
manjši meri dovoljeno ostali industriji. Najbližji ukrep za zmanjšanje porabe lesa v premogovnikih je bila zamenjava lesa z jeklom. Razvoj jeklenega jamskega podpora je bil v letih okrog 1953 v svetu že tako daleč, da je bila na trgu že cela vrsta raznih tipov jeklenih stojk in stropnic, tako da je bila možna široka izbira primerne podpora za jamske razmere v naših premogovnikih. Tudi riziko popuševanja s tem podporjem in riziko njegovega uvajanja v redno proizvodnjo ni bil več tolikšen, da bi se naloge ne lotili s trdnim upanjem v uspeh. V Jugoslaviji je s tem pionirskim delom prvi začel Rudnik Trbovlje-Hrastnik januarja 1954, ko je vgradil na enem svojih odkopov v Trbovljah prvih 200 komadov jeklenih stojk. Stojke so bile uvožene iz sosednje Avstrije od firme Alpine-Montangesellschaft, ki se je tedaj trudila osvojiti jugoslovanski trg z močnim argumentom, namreč s podatki o popolnem uspehu uvajanja teh stojk v avstrijskih premogovnikih v jamskih razmerah, močno podobnim jugoslovanskim. Kot se pri vsaki novosti, s katero se rudar sreča v jami, pojavi sprva odpor do nje, tako je bilo tudi pri jeklenih stojkah. Teža okrog 85 kg, mrzla kovina ob golih rudar-

skih telesih, pričevanje na nov način dela in druge »nevspečnosti« so sprva odvrčale rudarja od novotarije, toda z vztrajnimi napori in spretnimi ukrepi tehničnega osebja se je položaj kmalu menjal. Ko je rudar na odkopu spoznal, da mu ni več treba dan za dnevno vlačiti težkega lesa po ozkih in nizkih jamskih prostorih, ker ima svoje jekleno podporje stalno na odkopu in ga lahko vedno znova uporablja, je bil led prebit. Še istega leta je bilo nakupljenih nadaljnjih 1000 kom. jeklenih stojk in na obratih se je načrtno in široko pristopilo k treningu jamskega moštva v rokovanju z novimi podporjem. Kakšna je jeklena jamska stojka? Sestavljena je iz dveh delov, od katerih je zgornji vložen v spodnjega in se ga da poljubno izvleči do največje dolžine, za katero je stojka izdelana (to je na rudniku Trbovlje-Hrastnik 3,15 metra). Zgornji del se na poljubni dolžini pričvrsti v spodnjega s pomočjo obroča, ki je pritrjen na spodnjem delu in ki se ga pritegne z zabijanjem dveh zagozd. Stojka ima premer okrog 150 mm in pri največji dolžini še nosi okrog 40 ton. Ko se je ne potrebuje več, se izbije obročeve zagozde in zgornji del stojke se s sesede v spodnjega. Stojko se potem prestavi na novo mesto in ponovno vgradi. Pov-

Jeklo varuje rudarja

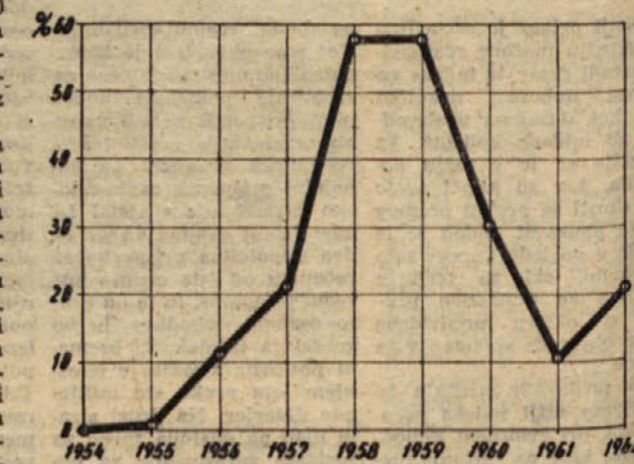
prečno se vgradi vsako stojko na leto okrog 100 krat. Življenjska doba jeklene stojke je povprečno 4 leta in v tem času prihrani okrog 24 kubičnih metrov jamskega lesa ali 7-kratno svojo vrednost. Jamski les se v veliki meri porabi tudi za stropnice, ki jih stojke podpirajo. Tudi tu se da les zamenjati z jeklom in komaj so se trboveljski rudarji dobro spoznali s prednostmi jeklenih stojk, že je sledil naslednji korak v razvoju — uvajanje jeklenih stropnic. Razvita je bila do-

mača stropnica, prilagojena prav razmeram na Rudniku Trbovlje-Hrastnik. Komaj poldrugo leto po vgraditvi prvih jeklenih stojk, je jeklo pričelo izpodrivati les tudi v stropu odkopov. Domača rudniška delavnica je prevzela serijsko proizvodnjo jeklenih stropnic. Uspeh je bil tu in iz leta v leto se je večalo število jeklenega odkopnega podpora v jamah največjega zasavskega premogovnika. Iz grafikona 1 je razviden potek naraščanja števila jeklenih stojk.

STEVILČNO STANJE STOJK na Rudniku rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik

V letu 1957 se je rudnik preusmeril z uvoženih stojk na stojke domače proizvodnje iz Strojne tovarne Trbovlje. Ta tovarna je tedaj začela s proizvodnjo stojk na podlagi licence zahodnonemške firme Schwarz. Ker je bila proizvodnja tako še vedno vezana na dragocene devize, se je tovarna trudila izdelati popolnoma lastno stojko. To ji je uspelo, ko je leta 1957 zapustila tovarno prva serija stojk tipa Valent, konstrukcija sedanega Kidričevega nagrajenca tov. Valentina Osredkarja iz Trbovelj. Z Rudnik Trbovlje-Hrastnik je to spoznanje drago plačal. Iz

IZGUBE JEKLENIH STOJK V % na vgrajene stozne na Rudniku rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik

grafikona 2 so razvidne letne na odkopih. V letih uvajanja izgube jeklenih stojk, bodisi izpisanih, bodisi izgubljenih skrbela za trening in za evi-

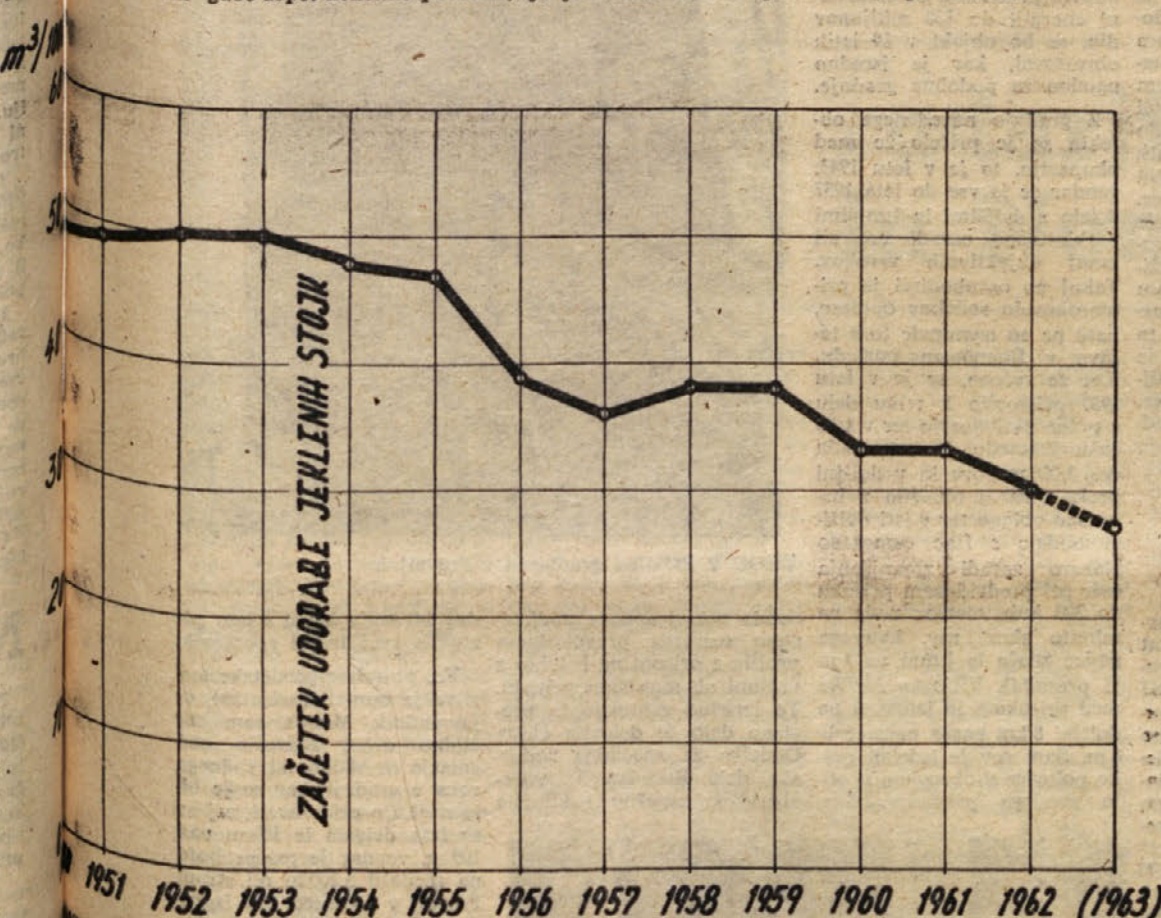
denco nadzorniška ekipa. Izgube so bile podorne, če je bila skrb za podpora pre-dana osebju, ki je bilo neprilagojeno za važ-ni delovni pogoji. Personal, ki se je trudil zmanjšati porabo lesa, je bil na Rudniku Trbovlje-Hrastnik v letih 1957 do 1962 se je po-evidenca nadzorniškega osebja, da so bili

nastavljeni posebni stalni nadzorniki jeklenega podpora. Rezultat je bil takojšen. Izgube so se v letih 1960-1961 povrnile na stare vrednosti, ki so pod evropskim povprečkom. Izdatki za nadzornike so bili bogato povrnjeni in nihče več jih ne bo smatral za manjproduktivne člane kolektiva, ker navidezno niso vključeni v neposredno proizvodnjo. V letu 1962 so se izgube zopet nekoliko povečale,

vendar iz objektivnih razlogov, ker je bilo preteklo leto leto vodnih vdorov na vseh treh jamskih obratih in v večini primerov ni bilo mogoče rešiti vseh stojk. Rudnik Trbovlje-Hrastnik se je trudil zmanjšati porabo lesa tudi z uvajanjem jeklenega podpora v progah in z zamenjavo lesa z betonom, kjer so bili za to dani pogoji. Jekleno progovno podporje je uvažal iz Avstrije. Re-

zultati so bili ugodni, toda ker zaradi nezanimanja domačih železarn za proizvodnjo tega podpora ni bilo mogoče dobav preusmeriti iz uvoza na domače proizvajalce, je bil rudnik prisiljen jekleno podporje v progah zopet opustiti. Pač pa so se uspešno uveljavili in obdržali betonski oblikovanci iz domače rudniške betonarne, ki že dobrih šest let prispevajo k znižanju porabe lesa na rudniku.

Iz grafikona 3 je razvidno, kako je na rudniku Trbovlje-Hrastnik po letu 1954 upadala poraba lesa.

POROBA JEKLENEGA LESA V m³ na 1.000 ton premoga v Rudniku rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik

Letos so se pričeli poskusi z jeklenim mrežastim oparjem stropa na etažah normalne višine, od katerega si rudnik obeta hitrejšo napredovanje odkopnih čel in prihranek vsega lesenega stropnega opaža. Te mreže bodo tudi predpriprava k uvedbi hidravličnega jeklenega podpora, o katerem je rudnik pričel razmišljati šele pred kratkim, v prvi vrsti z name-

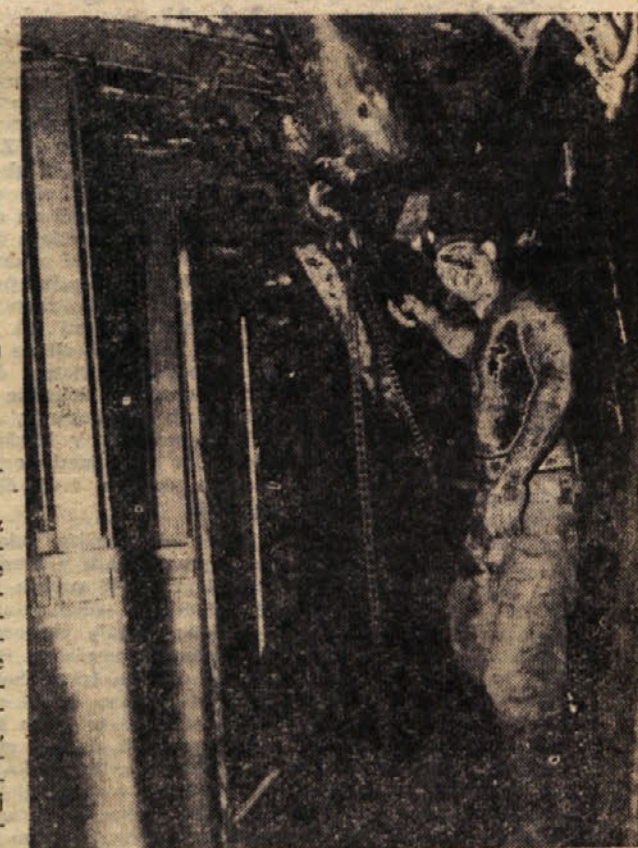
stojk in stropnic so omogočale zajeti z jeklenim podporjem vedno več odkopov in vzdrževati stopnjo upadanja porabe lesa. Metoda uporabe jeklenega podpora tudi tam, kjer se odkope zasipava, je od leta 1962 dalje gotovo do-prinesla svoj delež k prihrankom na lesu. Prav gotovo je vplivala na zmanjšanje porabe lesa tudi zima 1962/63, ko so na rudniku zaradi težavnih dobav lesa pošle skoraj vse zaloge in so bili obrati prisiljeni uporabiti jeklo, kjer je bilo to le količka, mogoče. Praksa dvakratnega napredovanja odkopnih front na dan, ki se vedno bolj uveljavlja, ugodno vpliva na porabo lesa, ker se s hitrim napredovanjem odkopov ne da časa jamskim pritiskom, da bi se sprostili in s tem pri-zanesle podporje.

Doslej doseženi rezultati naporov za zmanjšanje porabe jamskega lesa, ki so razvidni iz grafikona kažejo, da se trud in vlaganja sredstev v to bogato povrnejo. Čedalje

močnejše uveljavljanje naravnih gospodarskih zakonov v socialističnem gospodarstvu zahteva mobilizacijo vseh možnih in dosegljivih sredstev in poti za znižanje proizvodnih stroškov. Zato bo šel tudi v pogledu jamskega podpora razvoj dalje. V letu 1962 so bili uspešno končani prvi poskusi z odkopavanjem šestmetrskih etaž pod stropom iz gostega pletiva žičnih mrež in jeklenih trakov. S podporjem, potrebnim normalno za eno etažo, je bila pridobljena dvojna količina premoga. Rudnik Trbovlje-Hrastnik so si v aprilu 1963 v Avstriji ogledali izdelavo in uporabo hidravličnega podpora, primerne za naše jamske prilike. Avstrijska firma je ponudila kooperacijo za proizvodnjo in verjetno bo uspelo pridobiti našo strojno industrijo, da jo sprejme. Po svoji tradiciji in izkušnjah v rudarstvu bi bila za to prva poklicana Strojna tovarna v Trbovljah.

ENO OD PRVIH POPOLNOMA JEKLENIH SROKIH CEL v jami Trbovlje leta 1955

RUDAR pri podiranju jeklenega podpora

Vedno občutnejše pomanjkanje delovne sile v rudarstvu, ki ni v stanju nagrajevati rudarjev težavi dela od-govarjajoče boljše kot dru-ga industrija, neizprosno zahteva čimbolj zgodaj proučiti, preizkusiti in osvojiti meto-de, ki bodo omogočale celo z manjšim številom delavcev dajati večjo, boljšo in cenej-

šo proizvodnjo kot danes. Kdor bo v tej nujnosti raz-voja zamajal pravočasne ukrepe in se bo plašil v razvoj investirati zadostna sredstva, bo nujno zaostal za spretnejšimi konkurenti in v vse kaže, da bo mogel vedno manj računati na pomoč družbe.

Inž. H. C.

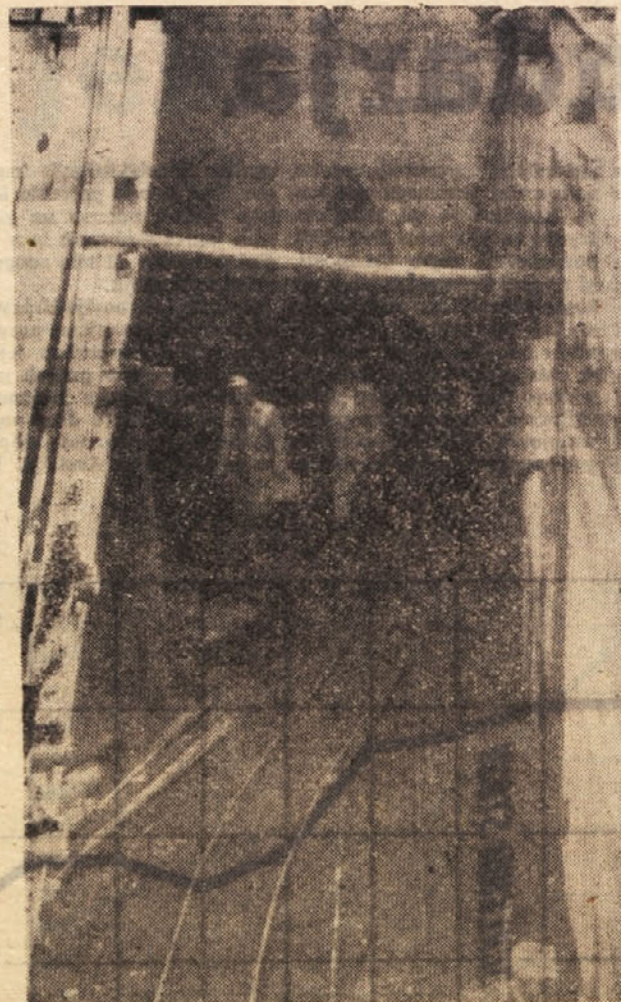
Delovna zmaga Oddelka za specialna Rudarska dela rudnika rjavega premoga Trbovlje - Hrastnik

Že v prvomajski številki »Zasavskega tednika« je bilo zapisano, da ekipa Oddelka za specialna rudarska dela pri Rudniku rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik, zaposlena na gradbišču Prevalje Rudnika svinca in cinka Mežica, bje bitko za proboj zadnjih metrov vodnega rova, ki bo s tem dosegel končno dolžino 8.375,45 m. Kljub temu, da so rudarji v mesecu aprilu dosegli maksimalni napredek, takorekoč rekord v jugoslovanskem merilu in sicer 161 m proge ter s tem izdelali enega izmed najdaljših rogov v naši širši domovini, je preostalo zaradi vdorov ogromnih količin vode po 1. maju do proboja še cca 25 m. Veseli trenutek delovnega uspeha je bil dosežen 14. maja ob 11. uri, ko so izvršili zadnji odstrel in s tem je bila vzpostavljena zveza med obema deloma vodnega rova, t. j. onega, izdelanega iz strani Mežice proti Prevaljam v dolžini 3.175 m in tega, izdelanega s strani Prevalje-Mežica v dolžini 5.200,45 m. Delo s strani Mežica-Prevalje

se je moralo zaradi ogromnih dotokov vode pod pritiskom preko 6 atmosfer že v aprilu leta 1958 ustaviti in od tega časa dalje se je napredovalo le iz strani Prevalj proti Mežici v izredno težkih pogojih. Izredni pritiski v paleozojskih skrilavcih so zahtevali izredno skrbno podgrajevanje in takojšnje oblaganje rova z betonsko oblogo, v zadnjih odsekih do proboja, okoli 1.000 m rova, pa je potekal skozi apnenice in dolomite, kjer je bila predvsem borba z ogromnimi količinami vode. Sač je v zadnjem odseku pred probojem, okoli 200 m znašal pritok vode do 10 kubičnih metrov v minuti, katere je v vodnih curkih brizgala z močjo 6 atmosfer. Kljub navedenim težkočam je kolektiv, sestavljen iz trboveljskih, hrastniških in mežiških rudarjev pod vodstvom Oddelka za specialna rudarska dela uspešno zaključil ta ogromni jamski objekt, ki je življenjske važnosti za nadaljnji obstoj mežiškega rudnika. Z navedeno investicijo je rudnik Mežica odstranil svojo

največjo oviro v borbi z vodo pri prodiranju v nižja obzorja, kjer so zaloge rude bogatejše. Poleg tega pa bo ukročena voda napeljana na turbine nove podzemeljske elektrarne, ki bo dajala najmanj toliko energije, kolikor se je je dosedaj trošilo za črpanje vseh količin vode v rudniku. Izgradnja objekta velja sicer 1 milijardo 300 milijonov dinarjev, vendar pri letnem prihranku na električni energiji do 130 milijonov din, se bo objekt v 10 letih obrestoval, kar je izredno ugodno za podobne gradnje.

Z gradnjo navedenega objekta se je pričelo že med okupacijo, to je v letu 1943, vendar se je vse do leta 1957 delalo z daljšimi in krajšimi prekinitvami zaradi več ali manj objektivnih vzrokov. Takoj po osvoboditvi je primanjkovalo sodobne opreme, nato pa so nastopale tudi težave v finančnem pogledu. Kot že rečeno, se je v letu 1957 pristopilo k temu delu s polno aktivnostjo ter v tem času izkopalo še preostalih cca 3.000 m rova in v dolžini preko 5.000 m obložilo z betonsko oblogo ter v isti dolžini obdalo s fino cementno glazuro zaradi zmanjšanja ovir pri predvidenem pritoku do 300 kub. metrov vode na minuto skozi rov, katerega padec znaša le 1 mm na 1 m (1 promila). Višinska razlika med pritokom in iztokom na dolžini 8 km znaša namreč le 8 m. Sam rov je izdelan preko polovice v okroglem profilu svetlega premera 2,5 m,

VHOD V ROV na gradbišču v Prevaljah

PRI DELU v rudniku

Organizacija in naloge analitskega oddelka

(Nadaljevanje s 7. str.)

Posredni nalogi analitskega oddelka sta planiranje in organizacija dela. Posredni zato, ker analitski pri planiranju in organizaciji dela sodelujejo le kot posvetovalni organi, ki na podlagi analiz te plane oziroma organizacijo dela usmerjajo in vsklajujejo.

Brez dobrega plana si ne moremo predstavljati uspešnega gospodarjenja, ker ostane poslovanje neusmerjeno in labilno. Predpogoj za dobro planiranje pa je izdelava metodologije planiranja z navedbo programa, organov za izdelovanje plana, organov za sprejemanje in izpolnjevanje plana. Vse te določbe mora nujno zajeti statut podjetja.

Organizacija dela je v tesni povezavi s planom. Organizirati se pravi: predvideti, določiti organe za izpolnjevanje, vsklajati in kontrolirati. Vse to so pa tudi glavne značilnosti plana, le da jih izvaja operativna na podlagi predvidevanj. Na podlagi analiz dela, daje tudi na tem področju analitski oddelk svoje predloge in mnenja.

V bližnji bodočnosti se zaradi predvidenih sprememb v našem gospodarskem in družbenem sistemu, postavljata pred analitske oddelke dve važni nalogi. Prva naloga je analiza celotnega in čistega dohodka podjetja in faktorjev, ki so vplivali na doseganje tega dohodka in njegovo delitev. Te analize so nujno potrebne, da bi lažje pristopili k novemu načinu

delitve, za katerega pripravljajo nova navodila Sekretariat za delo pri ZIS v sporazumu z glavnim odborom ZSJ in Zvezno industrijsko zbornico. Faktorji, ki bodo po teh navodilih vplivali na delitev celotnega in čistega dohodka so ekonomski pokazatelji poslovnega uspeha, produktivnosti dela, rentabilnosti, ekonomičnosti itd. Ti faktorji bodo vplivali na višino sredstev iz čistega dohodka za osebne dohodke in sklade ob upoštevanju, na kakšen način in v kakšnih pogojih je gospodarska organizacija dosegla svoj čisti dohodek.

Druga nič manjša naloga bo priprava analiz v zvezi s prehodom od 48 urnega na 42 urni delovni teden. Te analize bodo morale vsebovati vse možnosti povečanja storilnosti dela in izkoriščanja notranjih rezerv, da bi pri višji storilnosti in istem številu zaposlenih dosegli enako proizvodnjo in poslovne uspehe kot v sedanjih pogojih. Brez dvoma bo to zelo zahtevna naloga, ki jo bo pa mogoče ob razumevanju in podpori celotnega kolektiva zadovoljivo rešiti.

To so v kratkem povedano vse glavne naloge, ki jih imajo analitski oddelki v sedanjem stanju gospodarskega razvoja in razvoja te službe. Da bi jih lažje opravljali, je potrebno, da zasledujejo nove dosežke na tem področju ter rezultate analiz tudi ustvarjajo.

Viktor KORITNIK

ostala polovica pa v podkvaštem oziroma pravokotnem profilu z ozirom na hribino z večjimi ali manjšimi pritiski. To izredno zahtevno in precizno delo je delovna ekipa Oddelka za specialna rudarska dela Rudnika Trbovlje-Hrastnik uspešno zaključila

dne 14. maja ter si s tem postavila svoj trajni spomenik.

Vse potrebne geodetske meritve je opravil investitor, to je rudnik Mežica sam ter stalno držal kontrolo nad smerjo in višino tal vodnega rova v gradnji, kar se je bilo najtežje pridržavati, saj so se ista dvigala le 10 cm nad 100 m, vendar je pri proboju na razdalji 5.200 m od strani Prevalj v obstoječi rov, izgrajen od strani Mežica nastopala razlika v višini le 6 cm, kar praktično ne predstavlja nobene tozadevne napake, ker je ista na tako veliko razdaljo daleč izpod dovoljenih mej. V smeri ni bilo nobene razlike in so bili boki rova iz ene in druge strani točno v projektirani smeri. S tem delom so pokazali jamomercu rudnika Mežica svojo izredno visoko raven v službi merstva, delovna ekipa, ki se je natančno držala navodil jamomercev, je dosegla ta izredni uspeh, zahvaljujoč se pridržavanju navodil vodstva gradbišča in navodil nadzornih organov investitorja, to je rudnika Mežica.

Ponovno je bilo dokazano, da je mogoče le v složenem delu in medsebojnem razumevanju doseči take uspehe, kot je to bilo doseženo pri gradnji tega prepotrebne, vendar izredno zahtevnega objekta za rudnik Mežica.

Zalaganje vsega delovnega aktivna na tem objektu je bilo na najvišjem nivoju in zasluži vse priznanje in pohvalo pri tem izrednem uspehu.

Ing. I. K.

V četrtek 9. maja so se od-
peljale z dvema avtobusoma
podjetja »Kompas« tri sku-
pine Svobode center iz Tr-
bovelj — moški pevski zbor
Zarja, kvartet Dorko Ško-
berne in kvintet Tine Jelen.
S tem se je pričela že dolgo
pričakovana koncertna tur-
neja preko Avstrije in Nem-
čije v Holandijo. Kulturnike
in avtobuse je čakala dolga
pot — 3.200 km v obe smeri.

Prvotno določena ura je
bila premaknjena na 13. uro,
ker je prišlo iz Ljubljane
sporočilo, da še ni vse v re-
du s potnimi listi za prehod
skozi Nemčijo. V zadnjem
trenutku je nemško poslani-
štvo zahtevalo še pismena

potrebne dvosmerne ceste.
Pri tolikšnem številu avto-
mobilov vseh vrst, kot smo
jih videli ves čas potovanja
po Nemčiji, bi bil promet po
enojnih cestah nemogoč. To
smo videli posebno na mo-
stih, kjer je bila ena stran
ceste v popravilu in kjer
smo morali voziti v koloni.
Ob cesti so na določenih raz-
daljah postavljene postaje za
gorivo in odlično urejeni
moteli. Vzdušje vse ceste je
napeljan telefonski kabel in
montirani telefoni, tako da
tudi v primeru okvare ali
karambola ni zadrege. Med
obema cestama so postavljene
ni železni odbijači, ob cestah
pa so veliki in jasni napisi

spali prvo noč v tujini, če
ne štejem noči, ki smo jo
preživel med vožnjo.

Gostitelji so bili do nas
izredno pozorni in nadvse
ustrežljivi. Čeprav mesto ni
posebno veliko, nam ni bilo
potrebno storiti koraka peš.
Prepeljavali so nas z avtomobi-
li od restavracije do doma,
od doma do koncertne dvo-
rane, pa spet nazaj v restav-
racijo in domov. Da jim to
ni delalo težav, boste razu-
meli, če navedem, da ima
med 60 člani pevskega zbora
kar 50 članov svoje avtomobi-
le.

Po kosilu je bilo obvezno
spanje, ob pol osmih zvečer
pa smo se zbrali pred mest-

deli ceste na dve državi. V
dobri minuti so bile urejene
vse formalnosti v zvezi s
potnimi listi in že se je naša
kolona pomaknila na holand-
sko zemljo. Ne daleč od me-
je, v kraju Rimburch, ki nosi
ime še iz časov Rimljanov,
ki so imeli tod skozi svoje
prometne žile, nas je na ve-
likem trgu pričakala množica
ljudi z domačo godbo in
kraljevskimi fanfarami ter
pevski zbor St. Josef s svo-
jimi predstavniki. Po sloves-
ni koračnici, ki je bila od-
igrana za nas, je bilo obvez-
no predstavljanje njihovih in
naših funkcionarjev, kar je
poteklo zelo ceremonialno in
v duhu navad, ki pri nas ni-

med prostranimi travniki in
njivami. Mesto so gradili na-
črtno. Kolonijo za kolonijo.
Vse hiše v eni koloniji so
popolnoma enake in to pri-
tličje, največ dvo do štiri-
stanovanjska poslopja, po-
stavljena v dve vrsti na
obeh straneh ceste. Kolonije
je gradila največ občina, de-
loma pa so s svojimi prispev-
ki pomagali občani, ki so za
majhno vsoto 40.000 guldnov,
kar je nekaj nad 800.000 din,
dobili v svojo trajno last
stanovanje s 5 sobami, kuhin-
jo, kopalnico in ostalimi
pritiklinami. Hiše so neome-
tane, zidane z rdečo opeko,
toda tako precizno, da omet
res ni potreben. Moti mogo-

Trboveljski rudarji - kulturniki v Holandiji in Nemčiji

dozvoljenja za mladoletne
adeleženke turneje in smo
lako odpotovali iz Trbovelj
proti Ljubljani brez zagoto-
vila, da bo turneja res lahko
izvedena.

V Ljubljani so nas pričaka-
li pred glasbeno šolo v
Sentvidu še člani četrte sku-
pine naše turneje, to je
akordeonski orkester Svobo-
de Sentvid pri Ljubljani v
svojem avtobusu. Tudi v
Ljubljani še nismo dobili
zadovoljivih vesti o nemškem
potnem listu, vendar smo se
kljub temu ob 4. uri popol-
dne odpeljali proti Kranjski
gori. Pred odhodom nam je
predsednik okrajnega sveta
Svobod in prosvetnih dru-
štev Martin Zakonjšek zaže-
lel srečno pot.

V Kranjsko goro smo pri-
speli ob pol 6. uri zvečer, od
tu naprej pa nam je bila pot
še zaprta. Čakali smo do 8.
ure zvečer, vsekakor vsi pre-
cej nestrpni, dokler nam ni-
so z osebnim avtom pripe-
ljali naravnost iz Zagreba
pričakovane potne liste.
Zdaj je bila pot odprta in
turneja se je lahko začela.
Zvrnili smo še zadnje kozar-
ce domačega vina, od kate-
rega smo se morali posloviti
za 11 dni, ker smo bili že ob-
veščeni, da v Nemčiji kakor
tudi v Holandiji vina ne bo.
Prehod preko jugoslovansko-
avstrijske meje v Podkorenu
je potekel brez zadržkov. V
Spitalu smo prišli precej poz-
no, tako da smo zamudili
zadnji vlak skozi predor pod
Visokimi turami in smo se
morali odločiti za vožnjo
preko precej visokega Katsch-
berga. Na vrhu tega hri-
ba smo se v turističnem
kraju Obertauern (1783 m)
srečali s snegom.

Ponoči smo pri Salzburgu
prestopili avstrijsko - nem-
ško mejo in naši avtobusi so
zapeljali na odlično urejene
nemške ceste. Že v zgodnjih
jutranjih urah smo lahko
videli, kako zelo so Nemčiji

z belimi črkami na modri
podlagi, ki pravočasno opo-
zarjajo na odcepe, križišča,
polnilne postaje, policijske
postaje itd. Promet je res
odlično organiziran in je sko-
raj nemogoče zgrešiti poti,
pa čeprav voziš prvič po tej
deželi. Naši šoferji so bili z
vsem cestnim omrežjem do-
bro znani in v tem pogledu
na vsej dolgi vožnji nismo
imeli nobenih težav.

Pri polnilni postaji Frichen,
nekaj kilometrov pred Nürn-
bergom, so na nas čakali g.
Münich in drugi iz Nürnberg-
ga. Avtobus z ljubljanskim
orkestrom je ostal v Nürn-
bergu, kjer je bil gost tam-
kajšnjega harmonikarskega
orkestra, druga dva avtobu-
sa pa sta nadaljevala pot v
16 km oddaljeno mesto Lan-
genzenn, kjer smo bili Trbo-
veljčani gostje mešanega
pevskega zbora »Liedertafel
1839«.

Langenzenn je manjše me-
sto, ima le okrog 5000 prebi-
valcev, je pa izredno čisto
in lepo urejeno. V glavnem
je v mestu razvita obrt, ki
pa zavzema vse večje oblike
in so se mala obrtna podjet-
ja že preimenovala v tovar-
ne. Tako je n. pr. delavnica,
ki izdeluje ograje iz mrež,
imenovana »Drahtzaunfab-
rik«, pa čeprav zaposluje le
7 ljudi. Poleg obrti je v Lan-
genzennu in okolici še 5 ope-
karn, usnjarna in tiskarna.

V Langenzennu smo prišli z
zamudo, ki je bila naša zve-
stá spremljevalka na vsem
potovanju. Gostitelji so ime-
li namen, dopoldne organi-
zati ogled neke nove šole in
pa tovarne Gründing, ki iz-
deluje serijsko televizijske
aparate, ker smo pa prišli
še ob 13. uri, je to žal od-
padlo. Povabili so nas na
skupno kosilo, ki nam je ra-
zumljivo teknilo, in smo
ga zalili s pivom, ki je po-
stal odslej naša najpogostej-
ša pijača.

Po kosilu so nas razredili
po domovih, kjer naj bi pre-

no dvorano ali kakor ji do-
mačini pravijo Stadthalle.
Koncert je bil napovedan
kot mednarodni pevski na-
stop, ker so v programu so-
delovali tudi domači pevci.

Dvorana, v kateri smo na-
stopali, je zelo velika in je
bila do nedavnega telovad-
nica. Preurejena je bila v kon-
certno dvorano malo pred
našim prihodom in smo jo
z našim koncertom krstili.
Ves koncert je posnela tudi
njihova radio družba »Ba-
yerische Rundfunk«. Baje so
posnetki dobro uspeli.

Kljub majhnemu številu
prebivalcev je prirediteljem
uspelo napolniti dvorano in
je bilo na koncertu okrog
700 poslušalcev. Razumljivo
je, da smo se temu primer-
no potrudili tudi mi in zelo
dobro izvedli celoten pro-
gram koncerta.

Pred pričetkom koncerta
se je pripeljal iz Nürnberga
vodja našega potovanja tov.
Slavič in nam sporočil, da
je kvintet Tineta Jelena na
sporedu tudi na koncertu v
Nürnbergu. Ker pa zaradi
radijskega snemanja nismo
želeli spreminjati programa,
smo to dvojno nastopanje
odklonili.

Odhod iz Langenzenna je
bil določen v soboto ob 8.
uri. Zbrali smo se na trgu
pred mestno hišo, kjer smo
zapeli nekaj pesmi in čakali
na avtobus iz Nürnbergu. Ta
je prišel z dveurno zamudo,
tako da smo krenili proti
Holandiji šele ob 10. uri.

Precej kilometrov pred
Aachenom, zadnjim nemškim
mestom ob južnem delu
Limburga, nas je pričakal g.
Vek, predsednik organizaci-
skega odbora za našo kon-
certno turnejo po Holandiji.
Od tu je vozil pred našo ko-
lono in nas ob 18. uri pri-
peljal na nemško - holandsko
mejo. Tu res nismo imeli
občutka, da majhna stavba,
holandski obmejni organi,
v kateri so skupaj nemški in

so udomačene. S fanfarami
in godbo na čelu smo nato
odkorakali v spremstvu me-
ščanov skozi vse mesto Vau-
bach — pohod je trajal sko-
raj pol ure — do lokala do-
mačega pevskega zbora, kjer
je bilo tudi naše shajališče
v prihodnjih dneh. V lepo
urejeni dvorani, ki ima se-
veda tudi svoje gostišče so
nam priredili kratek spored.
Igrala je godba, zapel je mo-
ški zbor St. Josef. Medtem
je organizacijski odbor že
poklical družine, ki so bile
pripravljene, da nas za čas
našega bivanja v Holandiji
prevzamejo v goste. Zadrege
za stanovanja ni bilo, nerod-
no je bilo le to, da so mo-
rali nekateri člani naše eki-
pe na domove, ki so bili od-
daljeni tudi do 10 km od
središča mesta Vaubach. Za-
to so morali naši avtobusi
vsak dan pol ure pred časom,
določenim za zbor v
lokalu, pobirati vse one, ki
so stanovali v oddaljenih
domovih.

Prvo večerjo v Holandiji
smo dobili že pri naših go-
stiteljih. Težave so bile s
sporzumevanjem. Domačini
deloma obvladajo nemščino,
zato je bil to edini jezik spo-
razumevanja z izjemo nekaj
redkih primerov na domo-
vih, kjer so bili gostitelji na-
ši rojaki. Za prve, najnujnej-
še razgovore, so organizator-
ji poskrbeli za nekaj slovar-
najnujnejših potrebnih besed
v holandsčini in srbohr-
vaščini. Kjer tudi to ni po-
magalo, so govorile roke, ki
so znale pokazati tudi to, če
si bil lačen ali sit, če si že-
lel kruh, vodo in drugo.

V nedeljo dopoldne smo
bili prosti in smo zato že ju-
tranje ure izkoristili za ogled
mesta. Vaubach ni zelo ve-
liko mesto. Ima skupaj z
okoljskimi kraji približno
10.000 prebivalcev. Pred 35
leti sedanega Vaubacha še
ni bilo, le nekaj kmečkih po-
slopj je sarnevalo v ravnini

če le to, da so vse stavbe
temne, kar daje kolonijam
nekako žalosten izgled. Da
paralizirajo to slabo stran
cenene gradnje, so Holandci
svoj dom zunaj in znotraj
pogrnlili s cvetjem. Pred vsa-
ko hišo je vrtniček s tulipani,
narcisami, gladijoli in ro-
žami vseh vrst in barv in tu-
di soba ob cesti, ki navad-
no služi za jedilnico, je pol-
na cvetja. Poleg tega si po-
živijo dom z vsemi mogoči-
mi oplešavami. V hiši, kjer
sem stanoval, so imeli n. pr.
zelo lep akvarij s tropskimi
ribicami in majhno udoma-
čeno opico. Sobe so sicer
majhne, vendar je prostorov
zato več, ker prav to holand-
ske družine potrebujejo. Ho-
landci imajo namreč radi
številne družine. Družine z
osmimi otroki so normalne,
niso pa redke deset in dva-
najstčlanske družine.

Zvečer je bil na sporedu
naš prvi koncert v Holan-
diji. Zato smo sklicali v lo-
kalu kratko vajo že dopol-
dne ob 10. uri. Popoldne ob
19. smo se z avtobusi odpe-
ljali v Treebeck, kjer nas je
sprejela manjša, a ljubka
dvorana. Na koncert so pri-
šli tudi sezonski delavci —
Jugoslovani, ki so se za kraj-
šo dobro zaposlili po limbur-
ških rudnikih. To so večino-
ma Dalmatinci iz Drniša in
Sibenika. Po treh mesecih
so se na tem koncertu prvič
sešli in je zato bilo med
njimi mnogo debate tudi na
koncertu, kar nas je med iz-
vajanjem koncertnega pro-
grama precej motilo.

Zelo smo se začudili, kako
da holandski zbori, ki šteje-
jo tudi 100 in več pevcev, ne
uporabljajo na odru prakti-
kable. Tega nismo vajeni in
smo si zato tik pred koncer-
tom pripravili sami na odru
zasilne stopnice. Eno in dru-
go je vplivalo na to, da je
bil koncert v Treebecku naj-
slabši na naši turneji.

(Dalje prihodnjič)

Uspeh v delu

Po zadnji konferenci Zveze komunistov na trboveljskem rudniku je čutili živahnejše delo v vseh organizacijah Zveze komunistov. Na konferenci so se namreč odločili za rotacijo kadrov in so tako pomladili vodstvo rudniškega komiteja in osnovnih organizacij ZK.

Sicer so se usmerili na utrjevanje dela v OO ZK. Sestankov je zdaj več, so pa tudi vsebinsko mnogo bolj pripravljene. Delno so se usmerili tudi na delo občasnih aktivov članov ZK, tako aktivna samoupravnih organov in aktivna vodstvenih kadrov. Zanimivo je, da sestavljajo ta dva aktivna člani ZK z vseh obratov trboveljsko-hrastniškega rudnika. Omeniti je tudi treba, da so se komunisti na trboveljskih obratih Rudnika Trbovlje-Hrastnik usmerili na aktivno delo v raznih organizacijah in organih upravljanja, tako v podjetju kot v okviru komune. V praksi pa prihajajo tudi vse bolj skupne seje obeh Rudniških komitejev ZK, na katerih obravnavajo nekatera najbistvenjša vprašanja podjetja.

Vse večja skrb je v zadnjem času namenjena tudi izobraževanju članov ZK. V začetku leta so organizirali Politično šolo z 32 slušatelji, ki je delala v popoldanskem času in z nekoliko skrajšanim programom, kot ga je imela Politična šola ObK ZK. V šoli ObK ZK pa so imeli 9 članov ZK — perspektivnih

kadrov. V jeseni pa mislijo spet nadaljevati s Politično šolo v okviru RK ZK, ki naj bi imela okrog 35 slušateljev. Najbolj kvalitetne kadre bodo poslali v Politično šolo ObK ZK, enega člana ZK pa bodo poslali na študij na srednjo stopnjo Visoke šole za politične vede v Ljubljani.

V zadnjem času so pripravili tudi seminar o metodah dela, in sicer za člane RK ZK in za člane sekretariatov OO ZK. Gradivo s tega seminarja bo služilo kot osnova za nadaljnje delo, tako OO ZK kot RK ZK. Sicer se pa na RK ZK v Trbovljah poslužuje

jejo tudi raznih grup, ki proučujejo nekatere idejne probleme v delu OO ZK. Pred kratkim so zaključile z delom štiri take grupe. Delo je bilo uspešno, saj je RK ZK izvedel za vzroke družbene neaktivnosti posameznih članov ZK, zdaj pa bo moral oq ep 'ouipen ouazajsn pifer te člane ZK vključil v delo.

Sprejemanju v ZK so posvetili do nedavnega premalo pozornosti. Te naloge so se lotili zdaj z vso resnostjo. V juniju bodo sprejeli predvidoma v ZK 16 novih članov, med njimi tudi nekaj tehnične inteligence.

NEKEGA POPOLDNEVA na Njivi v Trbovljah

PROSTORI OBRATA HRASTNIK Rudnika rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik

Velik pomen rekreacijske dejavnosti v rudniku Trbovlje - Hrastnik

Knapovski humor

Iz leta v leto ugotavljamo v kolektivu vrsto negativnih pojavov, ki bistveno vplivajo na potek proizvodnje in zavirajo hitrejši napredek kolektiva kot celote. Zlasti velik vpliv na proizvodnjo pa imajo takozvani izostanki, predvsem tisti, ki izvirajo iz neopravičenih razlogov. Da bi se takšno izostajanje omililo na neko znosno mero, bi bilo pri rudniku potrebno izvesti vrsto ukrepov, med katerimi je eden važnejših: poživitev rekreacijske dejavnosti znotraj kolektiva. V Sloveniji imamo že vrsto podjetij, ki se uspešno bojujejo zoper izostajanje prav z rekreacijsko dejavnostjo.

Ne mislimo tudi na to, da je prav pomanjkanje rekreacijske dejavnosti vzrok tolikšnemu izostajanju, vendar lahko trdimo, da bi s poživitvijo te dejavnosti lahko marsikateri član kolektiva odvrnil od negativnega okolja, v katerem živi sedaj. V tako hitrem tempu razvoja, kot ga preživljamo prav pri nas v Jugoslaviji, ko se čez noč spreminjajo navade, proizvodni postopki in ko se

tudi vedno bolj večajo zahteve do delavcev na splošno je razumljivo, da postajajo delovni ljudje vse bolj obremenjeni in žive stalno v neki živčni napetosti. Razumljivo je, da jim je zato še kako potrebna določena sprostitvev po napornem delu v tej ali oni obliki.

V sedanjih pogojih se kot uspešna oblika rekreacijske dejavnosti posebno uveljavljajo razne športne panoge, ki zajemajo vse vrste športov, od športov, ki zahtevajo določeno mero tekmovalnega duha, kar prihaja v poštev zlasti pri mlajših ljudeh, pa do športov, ki se odvijajo v klubih ali v naravi in so še posebno primerni za starejše ljudi.

Z ozirom na to, da se je kolektiv v zadnjih letih precej pomladil, saj znaša povprečna starost le 34 let, bi bila zelo primerna prva vrsta športov, za katero pa je trenutno tudi največ pogojev. Zlasti razširjen in popularen je v zadnjem času nogomet. V tej panogi tekmujejo skoraj vsi obrati. To tekmovalno se na žalost vrši le dvakrat

letno, zato bi bilo nujno, da se najdejo take oblike tekmovalnosti, v katerih bi imeli možnost sodelovanja skozi vse leto. Da bi v tem tekmovalju lahko tekmovali vsi obrati, bi bilo potrebno vse člane, ki se ukvarjajo z nogometom, porazdeliti v skupine in iz teh skupin sestaviti moštva, pri čemer se naj po možnosti upošteva pripadnost obratu. Ugotavljamo namreč, da nekateri obrati lahko postavijo tudi po dve in več moštev, drugi pa komaj polovico. Z navedenim predlogom bi dali možnost udeležbe v tekmovalju prav vsem članom kolektiva, ki jim je pri srcu navedena panoga. Zelo dobri pogoji obstajajo tudi za nekatere druge panoge, kot npr. kegljanje, šah, odbojka in namizni tenis. Za to bi bilo predvsem potrebno kupiti le nekaj rekvizitov, ki jih zelo pogrešamo, pogrešamo oziroma primanjkuje pa predvsem dobrih organizatorjev, kar pa je predpogoj za vsako vrsto dejavnosti.

Pomanjkanje rekreacijske dejavnosti je mnogokrat

vzrok za to, da delovni ljudje iščejo sprostitve po napornem delu v raznih gostilniških lokalih, ki jim nudijo kvečjemu lahko le alkohol — strup današnjega časa. Alkoholizmu se ne moremo postavljati po robu le z neko golo teorijo in ugotavljati samo vzroke njegovega nastanka, temveč se mu moramo postaviti po robu z neko aktivno dejavnostjo — protiukrepi, ki bodo ljudi privabljali na povsem drugačen način sprostitve, kar res večsah zahteva gotova sredstva, ki pa so minimalna v primerjavi s škodo, ki jo povzroča alkoholizem na splošno.

Poudarjam, da je dobra rekreacijska dejavnost le del borbe proti negativnim pojavom v podjetju in da sama kot taka ne more v celoti odpraviti problema, vendar je ta dejavnost zaenkrat najuspešnejše sredstvo za sprostitvev po napornem delu. Res sicer zahteva gotova sredstva, ki pa se po drugi strani dobro obrestujejo.

K. M.

Samo svojo bluzo sem hotel obesiti nič drugega...

Ne boj se gnil! Le spodnji v steklenici je preveč sege!

SPOMLADANSKO TEKMOVANJE V II. REPUBLIKSI KOŠARKARSKI LIGI KONČANO

Prejšnjo nedeljo je bil zaključen spomladanski del tekmovanja v II. republiški košarkarski ligi — vzhodna skupina. Prvo mesto si delita Svoboda in zagorski Proletarec, vendar ima Svoboda boljšo razliko v koših.

Proletarec je v Mariboru s porazom proti MTT napravil ugodno priliko, da bi sam osvojil naslov spomladanskega prvaka. Po prikazani igri vseh moštev se bo borba za končnega zmagovalca odvijala med Svobodo in Proletarcem, saj ima moštvo Celja, ki je zdaj tretje, le minimalne možnosti za to.

Vsa moštva bi lahko po 1. SVOBODA 7 6 1 543:361 12 (+182)
2. PROLETAREC 7 6 1 570:422 12 (+148)
5. RUDAR (T) 7 3 3 400:337 6 (+63)

V lestvici ni upoštevana tekma MTT : Rudar, ki je bila na pritožbo Rudarja raz-

prikazanih igrah razdelili v tri skupine. V prvo Svobodo, Proletarec in Celje, ki prednjačijo pred ostalimi. V drugo skupino sodita moštvi MTT in Rudar; v tretjo pa Trnovo, Žalec in Murska Sobota, ki pravzaprav ne spadajo v takšno konkurenco.

Preostali del tekmovanja v II. republiški košarkarski ligi se bo začel verjetno vzporedno s tekmovanjem v I. ligi, se pravi 25. avgusta. Če se bo v prihodnji sezoni I. republiška liga povečala na 12 članov, bosta prišla vanjo neposredno prvaka vzhodne in zahodne skupine II. republiške lige, drugoplasirana iz teh lig pa bosta igrala kvalifikacije z zadnjeplasiranimi moštvoma I. lige.

Lestvica II. republiške košarkarske lige — vzhodna skupina:

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

BRATSTVO: Puhler I., Puhler II., Kavšek, Laneger, Krafog, Klenovšek, Prašnikar, Očep, Trinkar, Jager, Bremec.

TOMOS: Piščanec (Kraše), Vidakovič, Šker, Vižon, Solič, Pirc, Bertok, Klajn, Kartal, Skorjan, Kvadič.

Že v prvi kvalifikacijski

tekmi so nogometaši Bratstva iz Hrastnika zmagali z visokim rezultatom in si tako za povratno tekmo, ki bo v nedeljo v Kopru, pridobili precejšnjo prednost. Po prikazani igri na igrišču za Savo v Hrastniku bi bilo celo mogoče napovedati, da bi se moralo dogoditi kaj nepričakovane, če bi izgubili Hrastničani v nedeljo v Kopru.

Na igrišču za Savo v Hrastniku se je zbralo nad 1000 gledalcev. Leti so bili priče zanimivi in hitri ter tipično prvenstveni tekmi. Sicer so gostje napadli že takoj na začetku in je kazalo, da bo imela domača obramba precej dela, vendar so tudi igralci Bratstva počasi prevzeli pobudo v svoje roke. Po 30. minuti pa so zagospodarili na igrišču domačini. Prvi je bil uspešen za Bratstvo Prašnikar, za njim pa še dvakrat — in sicer v 34. in 37. minuti Trinkanar.

Isti igralec je v 50. minuti dosegel še svoj tretji gol in povišal rezultat na 4:0. V 81. minuti je Bremec postavil končni rezultat 5:0. Pri gostih sta se odlikovala na nedeljski tekmi Solič in Klajn, pri Bratstvu pa Trinkanar in Klenovšek. Sodnik Janžekovič iz Maribora je vodil tekmo dobro.

Enotnost (Jevnica) : Proletarec 5:6 (4:3)

(Č) JEVNICA — V prvem kolu tradicionalnega tekmovanja za pokal maršala Tita je moštvo Proletarca gostovalo v Jevnici proti domači enajstori. — Tekma se je

ZACETEK SINDIKALNIH ŠPORTNIH TEKMOVANJ V ZAGORJU — V soboto se je začelo predtekmovanje v nogometu.

končala z zasluženim zmago Proletarca z rezultatom 6:5.

Tekma je bila odigrana na zelo težkem terenu. Začetni udarec so imeli domačini in takoj v 1. minuti dosegli gol. Na izenačenje ni bilo treba dolgo čakati, saj je v 5. minuti iz lepe kombinacije celotnega napada Laznik s strelom v desni spodnji kot presenetil domačega vratarja. Do konca polčasa so se menjavali obojestranski napadi in prinesli več sreče domačinom, saj se je končal z rezultatom 4:3 v njihovo korist.

Drugi polčas se je pričel z istim tempom in zopet so bili domačini tisti, ki so prvi povišali rezultat na 5:3. Pri tem rezultatu je ostalo vse do 76. minute igre. Moštvo Proletarca se je zavedalo, da mu grozi poraz, zato so začeli igrati bolj pre-

mišljeno in v 10 minutah igre dosegli 3 gole in s tem odločili tekmo v svojo korist.

Tekma je bila hitra, vendar groba. V grobosti so prednjačili predvsem domačini. Moštvo Proletarca je bilo tehnično boljše, kar so domačini nadoknadili z borbostjo.

Gole za Proletarca so dosegli: Mljac 3, Laznik 1, Rukovina 1 in Mitič 1.

Sindikalna športna tekmovanja v Zagorju

(Č) ZAGORJE — V soboto, 22. junija, se je pričel na igrišču Proletarca tradicionalni pokalni nogometni turnir sindikalnih moštev v počastitev dneva rudarjev in dneva borca. — Sodeluje 7 ekip. Pokazalo se je, da so tekme iz leta v leto bolj zanimive in borbene. Pravico nastopa imajo igralci, ki niso registrirani. Predtekmovanje je pokazalo, da bodo tekme zanimive in bo težko napovedati končnega zmagovalca, ker je nekaj ekip zelo izenačenih.

Rezultati predtekmovanja

OBROT KOTREDEŽ : obrat KISOVEC 2 (4:1)

Tekma je bila zanimiva in je zaslužen zmagovalce boljše moštvo — obrat Kotredež, ki je verjetno najresnejši kandidat za osvojitev prvega mesta.

TEVE VARNOST : GP ZAGORJE 1:0 (0:0)

Obe moštvi sta pokazali lep nogomet. Igra je bila enakovredna in bi bolj ustrežal neodločen rezultat.

SIC : KERAMIKA 4:0 (0:0)

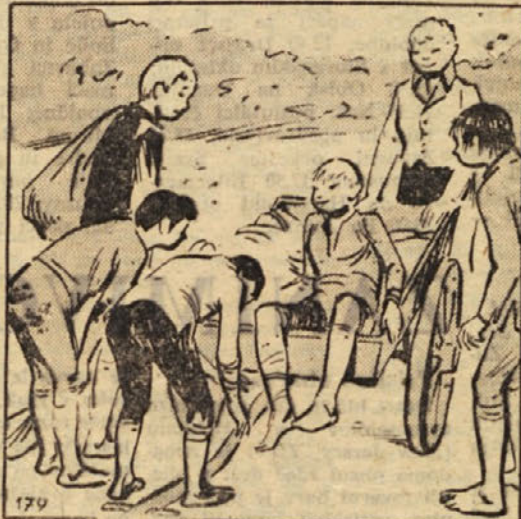
V prvem polčasu je bila igra enakovredna, medtem ko je v drugem polčasu imelo premoč moštvo SIC in zaslužen odločil tekmo v svojo korist.

V polfinale, ki bo v soboto, 29. junija ob 16. uri, na igrišču Proletarca so se plasirale naslednje ekipe: obrat Kotredež, TEVE Varnost, SIC in TP Potrošnja. Finalna tekma pa bo odigrana na dan rudarjev — 3. julija ob 16. uri na igrišču Svobode-Kisovec. Poleg nogometa bodo sindikalne ekipe tekmovale še v kegljanju, streljanju, šahu in plavanju.

KVALIFIKACIJE ZA VSTOP V SCL

Bratstvo : Tomos (Koper) 5:0 (3:0)
HRASTNIK - Prvak Ljubljanske nogometne podzveze — enajstori hrastniškega Bratstva je na domačem igrišču v prvi kvalifikacijski tekmi premagala moštvo Tomosa iz Kopra z visokim rezultatom 5:0 (3:0).

črni bratje

179. Medtem sta prišla od kanala tudi Antonio in Augusto. »Skoraj smo že obupali, da vas ne bo,« je rekel Antonio. »Tudi mi,« je rekel Kozav. »Bali smo se, da ne bomo mogli držati besede, ki jo je dal Mačka. Lahko si mislite, da je šel tisti Anselmo k Zandarjem in jim je pripovedoval, kje je videl enega izmed štirih beguncev. Cez eno uro so bili Zandarji že v našem skrivališču in z njimi je prišel tudi človek z brazgotino. Opazovali smo vse iz tiste lesene lope, kamor smo odnesli Danteja, in bili tiho kot miške. Kmalu so odšli in že smo mislili, da smo rešeni, ko smo jih zagledali, kako se vračajo s psi. Zdaj smo resnično mislili, da je po nas. Rekel sem Mački: 'Bodi tukaj in opazuj,' sam pa sem si naložil Danteja na hrbet in ga previdno, skrivaje se pri vsakem koraku, odšel v stanovanje moje babice.«

180. »To bi morali videti,« se je zasmejal Mačka, »medtem pa sem se šel jaz z Zandarji in psi slepe miši. Človek z brazgotino je dal v skrivališču psom poduhati naše eunje in zdaj so doge besno lajale v lopo, kjer sem bil skrit. Rinil sem vedno v nova skrivališča, psi za menoj. Zandarji so morali premakniti kup desek, da so me dobili v past. Končno nisem mogel nikamor več in psi so se besno vrgli name. Eden me je skoraj ugriznil. Zandarji so me presrečni privlekli ven, toda Anselmo je bil bridko razočaran: 'Saj to je samo Mačka,' je dejal. 'Ni pravi,' je rekel tudi človek z brazgotino. Zandarji pa so postali z menoj osorni: 'Tak ti si Mačka. Zakaj pa bežiš pred nami?' Naredil sem kar se da neumen obraz: 'Bilo me je strah psov.' — 'In kje so tvoji pajdaši? Kje je mali dimnikar, ki ga išče-mo?' Zmignil sem z rameni.«

VAŠ OBVEŠČEVALEC

Mali oglasi

Prodajam odlično ohranjen Primus NSU 175 ccm po zelo ugodni ceni — prevoženih 6000 km. — Plačljivo tudi s čekom. — Alojz Ferlič, Trbovlje, Dom in vrt št. 16.

Prodajam modri kombiniran italijanski voziček. — Naslov v upravi lista.

22. junija sem izgubila temno sivo jopico od Dijaškega doma do Strojnega mizarstva. — Poštenemu najdijatelju dam nagrado. — Joža Arhar, Trbovlje, Gabrsko 5

Obvestila

Turistično društvo Trbovlje organizira izlet z avtobusom na Vrščic in v Tamar, v nedeljo, 30. junija, z odhodom ob 4. uri zjutraj iz pred restavracije »Turist«. — Prijave sprejema Turistična pisarna v restavraciji Turist vsak dan med uradnimi urami. Kolikor ne bi bilo dovolj prijaviteljencev, si dovoljuje izlet odpovedati.

POMOČ PRI POTRESU PRI ZADETIM V OBČINI LITJA — nakazujte prispevke na tek. rač. 600-23-637-2 — Sklad za pomoč prizadetim po potresu.

RAZPIS

Strokovno izobraževalni center v Zagorju ob Savi

razpisuje za šolsko leto 1963/64 sprejem učencev

za strugarje, kovače, strojne in orodne ključavničarje, obratne električarje in navijače električnih strojev.

Učna doba traja tri leta.

Kandidati morajo biti stari od 15—17 let. Dokazati morajo, da so z uspehom dokončali 8. razred osnovne šole.

Prijave pošljite do 15. avgusta 1963.

Interesenti morajo predložiti:

1. lastnoročno napisano in s 50 din kolokovano prošnjo z natančnim naslovom;
2. Zadnje šolsko spričevalo;
3. izpisek iz rojstne matične knjige;
4. mnenje šole.

Vsi učenci prejemaajo mesečno nagrado po Uredbi o vajencih, gibljivi del nagrade pa po doseženem uspehu.

Prijavljeni kandidati bodo pravočasno pisмено obveščeni o sprejemu.

Ravnateljstvo

Strokovno izobraževalnega centra

Zagorje ob Savi

FILM

Kino Delavski dom v Trbovljah: 27. junija ital.-španski film »Skano Boas«; 28. junija do 1. julija nem.-jug. barvni VV film »Zaklad v srebrnem jezeru«; 2. do 4. julija italijanski barv. cin. film »Osveta Vikingov«.

Kino Svoboda — Trbovlje II: 29. junija do 1. julija koprodukcijski film »Ona je močnejša od mene«; 3. in 4. julija ameriški barvni film »Konjeniki«.

Kino Svoboda — Zasavje v Trbovljah: 29. do 30. junija ameriški barvni cinem. film »Bernardine«; 6. in 7. julija franc. film »Prehod preko Rheina«. Predstave v soboto ob 17. in 19.15 in v nedeljo ob 15., 17. uri in ob 19.15.

Kino Svoboda II v Hrastniku: 27. junija jug. film »Poletje je krivo za vse«; 29. junija do 1. julija španski film »Mat, poslušaj moje pesem«.

Kino Delavski dom v Zagorju: 29. junija do 1. julija ameriški barvni film »Alamo« II. del; 3. in 4. julija ameriški barvni film »Stari Rumenko«.

Kino Litija: 28.—30. junija zah.-nemški barvni film »Indijski nagrobni spomenik«; 2. in 3. julija jugoslovanski film »Stopnice hrabrosti«.

Kino Smartno pri Litiji: 29. in 30. junija špan.-argentinški film »Zeja«; 3. in 4. julija ameriški barvni film »Mobi Dick«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

TRBOVLJE

Rojstva: Albina Podkoritnik, Hrastnik — dečka; Draga Vozelj, kol. 1. maja — dečka; Silva Saksida, Dol pri Hrastniku — dečka; Nada Kuhar, Dom in vrt 47 — dečka; Zlata Repič, Kolo-dvorska cesta 10 — deklico; Marija Krnc, Hrastnik — deklico; Marija Slak, Pod ostrim vrhom 8 — deklico; Terezija Guzej, kolonija 1. maja 29 — deklico; Amalija Giulianti, Golovec 7 — deklico; Antonija Božič, Zagorč 3 — dečka; Ana Ostrožnik, Kiso-vec 121 — dečka; Marija Volaj, Opekarna 7 — dečka; Ana Komanovič, Kiso-vec 91 — deklico; Cvetka Kolenc, Globušak 22 — deklico; Berta Renko, Sela 18, Zagorje — deklico; Ivana Ostrovršnik, Hrastnik 344 — deklico; Olga Kovač, Šemnik 3 — dečka; Anica Krneta, Podkraj 31 — deklico.

Poroke: Jože Renko, delavec, Ribnik 2 in Marija Leskovšek, kroj., Suštarjeva 8; Albin Kastelic, ključ., Suštarjeva 9 in Ljudmila Dobrovolen, del., Suštarjeva št. 9; Viktor Rozina, trg. pomočnik, kol. 1. maja 29 in Jožefa Oberžan, uslužbenka, kol. 1. maja št. 14; Franc Sluga, električar, kol. 1. maja 22 in Antonija Cestnik, delavka, Globušak št. 8; Milan Ocvirk, Zobjek št. 27 in Ema Hauptman, uslužbenka, Nasipi 43.

Smrti: Ana Gunzek, rojena Kunst, Kolodvorska 21 — stara 66 let; Janez Grošelj, kmet, Ravenska vas 44 — star 52 let.

ZAGORJE

Rojstev na domu ni bilo! **Poroke:** Alojz Lavrin, del., Zvarulje 21 in Marija Zupančič, kmetovalka, Kolovrat 33; Franc Smrkolj, krojač, Polje št. 7 in Alojzija Razboršek, šivilja, Dolenja vas 18.

Smrt: Janez Gregl, mizar iz Sela pri Zagorju 5 — star 58 let.

BREŽICE

Rojstva: Ana Novak, Vukovo selo 106 — dečka; Terezija Galič, Obrežje 58 — deklico; Jožica Šmajgl, Brežina 99 — dečka; Marija Polovič, Mihalovec 39 — deklico; Rozalija Blažinč, Dobova 1030 a — dečka; Justina Česnova, Videm-Krško — dečka; Marija Nagode, Brežice — deklico.

Porok ni bilo!

Smrti: Vinko Kramberger, inv. upokojenec, Črno 19 — star 94 let; Karel No-

vak, kmetovalec, Sentle-nart 97 — star 42 let; Alojz Godler, invalidski upokoje-nec, Ukošek 17 — star 60 let; Franc Skaler, delavec, Harmice 23 — star 48 let; Marija Urek, kmetovalec, Vrhje 1 — stara 74 let.

SPORED RTV

CETRTEK, 27. junija

8.32 Pojeta Lola Novako-vič in Rafko Irgolič; 9.10 Pet minut za novo pesmi-co; 10.15 Odlomki iz slo-venskih oper; 12.05 Za-bavna glasba; 12.25 Do-mači napevi za prijetno opoldne; 14.05 V pavi-ljonu zabavne glasbe; 15.20 jetno opoldne; 14.05 V pavi-potpuri; 14.05 Zabavni or-kester R. Risavy; 14.35 Na-ši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 17.05 Sovjet-ski violonisti; 20.00 Cetrt-kov večer domačih pesmi in napevov.

PETEK, 28. junija

8.05 Starejša slovenska glasba; 8.30 Nekaj vedre glasbe ob delu; 8.55 Pionir-ski tednik; 9.25 Petkovo simfonično dopoldne; 10.15 Iz repertoarja Marjane Deržaj in Staneta Mancini-ja; 12.05 Zabavna glasba; opoldne; 14.05 V paviljo-nu zabavne glasbe; 15.20 Plesna orkestra P. Palmer in R. Conniff; 17.05 Dra-gulji iz oper; 21.00 Godala v ritmu; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 29. junija

8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji; 9.10 De-set pianistov iz desetih de-žel; 10.15 Sprehod po juž-noameriških pampah; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Do-mači napevi za prijetno opoldne; 12.40 Dvajset mi-nut s Slovenskim oktetom; 13.30 Obisk na Dunaju; 14.35 Naši poslušalci česti-tajo in pozdravljajo; 15.15 Zabavni orkester Svend Asmussen; 17.50 Intermez-zo na Hammond orglah; 20.00 Po domače.

NEDELJA, 30. junija

8.00 Mladinska radijska igra: Zlata vrtnica; 8.40 Ju-tranji koncert naših soli-stov otroških pesmi; 9.05 in 12.05 Naši poslušalci če-stitajo in pozdravljajo; 11.50 Nekaj taktov za dober tek; 14.15 Pisana paleta; 15.15 Trikrat pet; 20.00 Ste-vilnim zvestim poslušalcem domačih napevov; 21.00 Ga-lerija opernih likov; 22.15 Skupni program JRT.

PONEDELJEK, 1. julija

8.05 Komorni zbor RTV Ljubljana poje skladbe slo-venskih avtorjev; 8.30 Ples-ni orkestri; 9.25 Ponedelj-kovo dopoldne ob narodni pesmi; 10.35 Naš podlistek — A. Christie: Stanovanje v III. nadstropju; 12.05 Za-bavna glasba; 12.45 Igra harmonikarski orkester »Svobode« iz Sentvida; 13.30 Zabavna glasba; 14.05 Mor-da si želite to poslušati?; 15.15 Ljubiteljem operetnih napevov; 18.10 Priljubljeni zabavni orkestri; 19.05 Glas-bene razglednice.

TOREK, 2. julija

8.35 Malo instrumentov — veliko glasbe; 9.10 Mojstri simfonije; 10.15 Zabavni or-kester Bob Charles; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Do-mači napevi za prijetno opoldne; 13.30 Zabavna glasba; 14.05 Chopinove pol ure; 14.35 Naši po-slušalci čestita'o in po-zdravljajo; 15.15 Kitara in orglice; 17.05 Koncert po željah poslušavcev; 18.10 odmevi s planin...

SREDA, 3. julija

8.55 Otroške razglednice; 9.10 Glasbena oddaja za ci-cibane; 9.25 Popevke v sre-do dopoldne; 10.40 Narodne pojeta v duetu Danica Fi-liplič in Greta Ložar; 12.05 Zabavna glasba; 12.15 Do-mači napevi za prijetno opoldne; 13.30 V operi z Mirom Brajnikom; 14.05 Vedre in poskočne; 14.50 Poje baritonist Gerard Souzay; 20.30 Mladi bolgar-ski pevci v Ljubljani.

ZANIMIVOSTI

Prisilno obarvani

Deset hiš in dva dolga niza avtomobilov v Heldonu (New Jersey, ZDA) je nena-doma obsul rdeč dež: v bliž-nji tovarni barv je pod moč-nim pritiskom popustil var-nostni ventil. Z veliko močjo

je barva iz cevi brizgnila vi-soko v zrak, potem pa jo je veter raznesel po okolici. Niti lastniki hiš niti vozniki avto-mobilov pa niso pokazali no-bene hvalečnosti za brezplačno barvanje, temveč so od to-varne zahtevali odškodnino.

PODALJSANO življenje v Sovjetski zvezi

V Kijevu se je pred nekaj dnevi končal evropski simpozij o problemih dolgega življenja. Na njem so sodelovali znanstveniki iz 20 držav.

Direktor kijevskega inštituta za gerontologijo in eksperimentalno patologijo Dimitrij Čebotarev je po končanem simpoziju izjavil, da so na njem prebrali znanstvena poročila s številnimi zanimivimi ugotovitvami.

Posebno je poudaril, da so spremenjene živ-ljenjske razmere v SZ omogočile podaljšanje po-vprečnega človeškega življenja od 32 let pred pol stoletja na 69 let. Tako starost dosegajo namreč sovjetski državljani danes.

— Krvavo mi bodo plačali oni lopovi, se je velikokrat zaklinjal Ger. Tukaj ni nobene milosti!

— Pravzaprav moram biti Jenini prijateljici hvaležen, ker me je pravočasno opozorila na nevarnost, ki mi je grozila, žal jo moram odpeljati tja gor. Menim, po tem kolikor vem o njej, da jo bom lahko z veliko vsoto denarja potegnili na svojo stran. Glavno je, da jo imam v rokah...

Ukaze oziroma navodila, ki jih je dal svojemu namestniku v New Foksu, pravzaprav upravitelju, še tiste noči po telefonu je naslednjega dne ponovil tudi v razgovoru z njim, ko je obiskal svojo vilo:

— Tej ženski ne sme manjkati niti las na glavi. Od nje pa morate zvedeti vse.

Ne sme vedeti, kje se nahaja. Z njo morate ravnati najlepše. Zadržite jo tukaj do mojih naslednjih ukazov. Paziti morate zlasti na to, da ne bo ničesar odkrila. Zlasti pazite na to, da ne uide in da na noben način ne vzpostavi stike s komur koli izven ograje. Morate tudi paziti na to, da se ne sreča s Črnim Džonom. Dajajte jim dvojne doze mamil, toda kontrolirajte jih z orožjem v roki. Do nadaljnjega prenehajte s pošiljanjem mamil...

18 Veliko pričakovanje

Upravitelj Džon Kebs je zelo dobro poznal svojega gospodarja. Že po tonu njegovega glasa je razumel, o kako važnem opravku mu pripoveduje. Tega mu ni bilo potrebno posebej podčrtati. Samo po tem, da je po telefonskem pogovoru osebno prišel gospodar, je vedel, kako pomembna je ta žena.

V tem času Kebs ni bil kaj preveč razpoložen, da bi osebno pazil to žensko. Vse to se je pripetilo prav tedaj, ko je njegova nekdanja ljubica, ki je odsedela nekaj let v zaporu namesto njega, prišla iz zapora in prišla sem z namenom, da se naseli v enem izmed bližnjih hotelov. Vedel je, da je ne sme poklicati sem. Hotel je čim prej na vsak način končati s to ženo, da bi dobil od nje potrebne podatke in da bi lahko čim prej poročal svojemu bosu.

Po navodilih svojega gospodarja je začel takoj z zasliševanjem. Kljub raznim grožnjam ta trmoglava ženska ni bila razpoložena za razgovor. On bi to žensčino, kot jo je imenoval v sebi, že omehčal, če se ne bi bal gospodarja. Prevarjal se je, da so on in njegovi ljudje ugrabili njo zato, ker so menili, da je hčerka bogatega veleposestnika, hčerka gospoda Gerija. Čeprav je ona to takoj negirala, ji je dejal, da je prepričan, da bo njen oče plačal bogato odkupnino in zahteval od nje naj napiše pismo. Menil je, da se bo lahko z njo poigral. Toda zmotil se je. Vsaka minuta nadaljnjega razgovora mu je potrajala, da bo imel zelo težko delo. Ona je bila bolj inteligentna in tudi bolj brabra. Ni se imela česa bati. On pa ni imel proste roke, če bi jih pa imel, bi pa spoznala gangstrske metode zasliševanja.

Na trenutke je vpil nad njo, ji grozil, nato je pa z vse preveč milim glasom spraševal, če je kdo od ostalih v hiši surov do nje. Poskušal je na vse mogoče načine, toda Ava ga je gledala z gnusom v očeh, njeni odgovori so bili pa vse prej kot izčrpní. Tedaj je po vsem sodeč prišlo na dan tisto glavno. Ko so ji odvzeli torbico, se ji ni zdelo nič čudno, glede na to, kakšni ljudje so bili. Toda že naslednjega dne so ji vrnili torbico z vsemi stvarmi. Toda tisto kar jo je najbolj prizadelo in najprej presenetilo je bilo spoznanje, da so ji vrnili vse razen tistega koščka etikete, ki jo je tako skrbno pazila. Najprej je mislila, da je to le slučajno in da so jo zgubili ob pregledu. Toda, ko je malo razmišljala, so se njeni zaključki spremenili. Kajti v torbici je imela še nekaj nevažnih papirjev, toda vse te stvari so ji vrnili. To je povzročilo prvi sum. Zaradi tega je začela tudi sama raziskovati.

Gangsterji so morali kmalu položiti svoje karte na mizo. Že čez nekaj dni ni bilo več govora o kakšni odkupnini. Vprašanja so se sukala v glavnem okoli tega, kje je dobila obe etiketi. Vedela je, da jo zaradi tega tako dolgo izprašuje, ker želijo na vsak način zvedeti, kje je dobila etikete.

Imela je veliko časa za razmišljanje. Začela je razmišljati o vsaki potezi in veriga se je

počasi sklepala. Vse več je razmišljala o mistru Geriju. Uvidela je, da bi moral še tako velik navidez iz dokumentov, ki jih je imela v torbici spoznati, da ni hčerka mistra Gerija. Ko je to spoznala, je v enem od razgovorov s Kebsom vprašala, če sedaj le ve, da ni Gerijeva hčer. On pa je to vprašanje enostavno preslišal.

Vsi razgovori so se sukali okoli vprašanj — kje in kdaj je dobila oni dve etiketi? Ni vedela zakaj jih toliko zanimata, prepričana pa je bila, da so bili prebivalci te vile vmešani v proizvodnjo in razpečevanje ponarejenih injekcij. Najprej mu je odgovarjala na kratko in si izmišljevala odgovore. Kasneje se je spomnila, da je povedala Jeninemu očetu, kje jih je našla, to isto je pa potem povedala tudi Kebsu.

Kmalu je ugotovila, da se nekdo skriva za Kebsom. Ko bi mu povedala kaj novega, bi preklinjal zasliševanje. Z vprašanji bi nadaljeval bodisi še istega večera, ali pa naslednjega dne. Tako je zaključila, da je govorila z glavnim. Kar sama od sebe se ji je vedno povračala misel, da je tisti glavni Rock Geri.

Glede na hrano, odnose in razkošje, je bilo v vili zelo udobno. V pritličju je imela ves apartma proti jezeru, okna so bila pa zavarovana z rešetkami. Takoj, ko bi zapustila vilo, se bi znašel ob njej eden izmed čuvaljev. Lahko se je sprehajala po vrtu, ni se pa smela približati ograji, ki je bila vsa v zelenju.

Kdo je bil pravzaprav lastnik te lepe vile, kako je bil prijavljen na policiji in kakšno vlogo so imeli vsi ostali v hiši, tega ni mogla odkriti.

Čez nekaj dni je Ava opazila, da se na travniku igrata z žogo dva fantka, in da se žoga prikotali velikokrat do same ograje.

Spomnila se je, da bi lahko z njuno pomočjo poslala ali pa vsaj poskušala poslati eno pismo. Zgubiti ni imela kaj, ker je bilo očitno, da imajo ti gangsterji svoje načrte... Zaradi tega je tudi napisala pismo in ga imela pripravljeno vedno v žepu. Verjela je, da je ne bodo nikoli preiskali. Skovala je že tudi načrt. Vedno kadar sta se fantka igrala, ju je pozorno opazovala in čakala, da bi se približala ograji. Nekega dne se ji je sreča nasmehnila. Žoga je preskočila ograjo. Poletela je, prišla je žogo in z iglo, ki jo je nekoliko ukrivila, je pripela nanjo listek in bankovec za deset dolarjev. Uspelo ji je, da je vse skupaj vrgla čez ograjo, ne da bi njen spremljevalec kaj opazil. Izgledalo je, da je mali Tomi prvi opazil pripeti listek. Videla je, da je prečital listek in da se je nehal igrati. Verjela je, da je odšel izpolniti njeno prošnjo.

Ljudje, ki jih je vsak dan srečavala v vili, so bili več kot čudni, razen Kebsa. Najprej je mislila, da so to kronični pijanci, ko je videla njihove zabuhle obraze in svetleče se oči. Kasneje je spoznala, da je vzrok tega nekaj povsem drugega.

Včasih je uživala v tem, da ima tak mir, drugič se je pa zopet vsa tresla od strahu, ko je mislila o tem, kaj se ji je pripetilo. Višek vsega je pa doživela nekega popoldneva. Sprehajala se je po vrtu in odšla proti hiši. Njen spremljevalec je ostal v vrtu, misleč, da bo šla v svoj apartma. Ona je pa zagledala odprta vrata, ki so bila do tedaj vedno zaklenjena in malo dalje stopnice. Spustila se je po njih. Kljub temu, da se ji oči še niso privadile na temo, se ji je zazdelo, da je prišla v hodnik. Ne misleč veliko, je šla naprej. Naenkrat je pa zaslišala nečloveški krik in hkrati s tem, da so jo prijele nekakšne močne roke, ki so jo odnesle do vrat in jo vrgle kot iz topa na vrt. Tedaj se je tudi njen stražar prebudil. Videla je, kako je prebledel, kot da bi se ustrašil, da se ji ni kaj hudega pripetilo. Priletel je do nje, jo nežno prijel in jo odnesel v njeno sobo. Edino, kar je slišala med kletvicami in šepetanjem so bili besedici:

— Črni Džou...

Zazdelo se ji je, da je opazila tudi smrtni strah v njegovih očeh.

Dolgo časa ni prišla k sebi od strahu in razburjenja. Najprej je mislila, da jo je zgrabila kaka zver, toda tisti neartikulirani glas je bil glas človeka. Pa tudi šepetanje in strah onega gangsterja, vse to se ji je zdelo več kot čudno. Ena stvar je bil strah zaradi nje, druga stvar pa strah zaradi »Črnega Džoua«.

15 VON PAULUS o velikem porazu

«Ce je bila izdaja, potem je bil izdan on sam», pravi von Paulusov sin in pristavlja: «On ni izdal nikogar in se ni izneveril nikomur. Izdali so ga tovariši, generali in feldmarsali, predvsem pa Hitler. Moj oče ni nikdar prej verjel, da bo lahko Hitler napravil karkoli napačnega, da bi brez razloga povzročil toliko trpljenja in umiranja. Pozno je dojel in spoznal, da se je o svojem »führerju« motil. Sin se spominja, kako je njegova mati nekoč dvomila o tem, kar se je dogajalo, o pravilnosti Hitlerjevih ukazov. Toda von Paulus si je odgovoril: »Draga moja, vojna je vojna in Hitler zmeraj ve, kaj je treba storiti. Moj »führer« noče nikdar nič krivičnega. Potrebno je bilo mnogo vsega, da je lahko razumel, kdo je bil Hitler. Ko je spoznal, da je bil »njegov« »führer« neuravnotežen razbojnik, je bilo že prepozno.

Von Paulus je do 2. februarja 1937 živel v Dresdenu. Tisti, ki so ga videli v civilni obleki, ostarelega in dokaj neuglednega, kakršni so pač mnogi oficirji potem, ko slečejo vojaško uniformo in niso navajeni na druge obleke, v tem starcu niso prepoznali nekdanjega, ponosnega, tipičnega nemškega oficirja. Po več mesecev ni stopil iz hiše. Bil je delno paraliziran in je dan za dnem seje, gledal topo v kako točko na steni in bilo del negibno v naslonjaču na kolesih. Molčal je, kot da se mu po možganih podijo mučne slike. Nekega dne je umrl.

Na mrtvaški oder so ga postavili v dresdenski evangeličanski cerkvi, nato so ga odpeljali v krematorij. Zaro s pepelom so pozneje prenesli v Baden-Baden v Zahodni Nemčiji, kjer je tudi pepel njegove žene.

KONEC

V prihodnji
številki
nov
podlistek

Žarek smrti proti raketam

Hans Ehrhard, švicarski fizik, je z uspehom preizkusil »smrtni žarek«, ki uniči vsak leteč predmet tudi v največjih višinah. To novico je včeraj objavil frankfurtski dnevnik Abendpost. Časnik je objavil tudi fotografijo smrtnega svetlobnega žarka, poslanega proti nekemu nevidnemu letečemu predmetu.

Čudne razmere v kraljičini gardi

Dva mladeniča, člana telesne straže britanske kraljice Elizabete, sta prispela pred dnevi v Španijo in izjavila, da sta dezertirala iz svojega oddelka zaradi izredno naporne službe in nemorale, ki vlada v gardi.

Mladeniča — Ian Gonella in Jay Barden — sta zapustila svojo vojašnico pred približno tremi tedni. Izjavila sta, da vlada v njunem oddelku izredno surova disciplina in da padajo hude kazni za najmanjši prekršek. Zaradi tega je neki kaplar pred kratkim napravil samomor, v šestih tednih pa je deset odstotkov gardistov zapustilo oddelk brez dovoljenja. Pristavila sta, da je v vojašnici razširjena homoseksualnost.

Gonella je služil v gardi tri leta, zavezal pa se je na devet let službe, Barden pa je služboval dve leti.

Ehrhard opravlja svoje poskuse v St. Sarnenu, švicarski vasi med Luzerno in Interlakenom, kjer prebiva že dalje časa. Urednik Abend-

Zanimivosti

posta ga je pred kratkim intervjujal. »Da, res je, da proučujem tako imenovani smrtni žarek, ki lahko s popolno gotovostjo iz velike razdalje uniči leteča telesa kakršne koli vrste. Tudi v ameriških laboratorijih in drugod po svetu delajo podobne polzkušnje; toda žarki »laser«, katerih se poslužujejo Američani, so povsem nekaj drugega. Moje delo je na mnogo višji stopnji.«

Stavka zaradi uniform

Stewardese, zaposlene na letališču Orly pri Parizu, so zagrozele s stavko zaradi svojih uniform. Pravijo, da so le-te že davno iz mode, in zahtevajo, da jim dodeli uprava enake kostime, kot jih nosijo njihove kolegice v zraku: to je: plisirane bluze, zvončasto krilo in ravno krojene jopice. Če jim ne bodo ustregli, bodo začele stavkati; uiformo bodo slekle in opravljale službo v civilnih oblekah, vsaka po svojem okusu.

Ehrhard je svoj smrtni žarek ustvaril tako, da je v molekuli nekega plina oddelil elektrone od atomovih jeder. To mu je uspelo s pomočjo izredno visoke temperature in visokega pritiska. Rezultat tega je svetel žarek, ki lahko premaga razdaljo do 30.000 kilometrov.

Te svetlobne žarke, ki jih oddaja prof. Ehrhard proti majhnim letečim predmetom, je opaziti skoraj vsak večer na nebu male švicarske vasi. Švicarske oblasti so izjavile, da jim je Ehrhardova dejavnost znana in da znanstvenik »ne dela po nalogu švicarske vlade.«

Mlečni cevovod

Sovjetska agencija TASS poroča, da so inženirji v Stavropolu (severni Kavkaz) zgradili cevovod, po katerem se bo mleko s pašnikov v visokih planinah pretakalo v zbiralnice v dolini.

Polietilenske cevi se pričenjajo v višini 2500 metrov, dolge pa so 2800 metrov.

Mleko pride po ceveh v dolino v 18 minutah. S pomočjo posebne električne naprave drže mleko, medtem ko teče po ceveh, pri stalni temperaturi pet do šest stopinj.

IZ ALBUMA FILMSKIH IGRALC: Nataly Vood

Piše: Franc Slapnik-Boris

Vtisi s poti po Afriki

Glavna gospodarska dejavnost je kmetijstvo. Bombaž zavzema prvo mesto, nato žito in druge ter južno sadje, od katerega je pridelek banan največji.

Državni proračun predstavljajo poleg dohodkov iz kmetijstva, carine, ki so zelo visoke. Trgovina je prosta v rokah privatnikov, v glavnem Grkov in Italijanov. Tudi ostala gospodarska dejavnost je privatna. Zanimanje za razvoj državne industrije je dokaj neznatno, kot že navedeno, se gradi vse na privatni osnovi in daje koncesije tujim privatnim firmam in se te celo forsira in protežira. Tudi nam je ponudil minister za rudarstvo v eksploatacijo železo in bakreno rudo ter zlato. Pojasnili smo mu, da smo socialistična država, ki ne more eksploatirati in izkoriščati njihovega naravnega bogastva, pač pa smo pripravljene s krediti, ki jih je odobrila naša država, opremiti in izgraditi zanje kompletni rudnik železa s tem, da nam za odplačilo kredita dobavlja rudo. Vendar za ta predlog niso pokazali največjega interesa, ker menijo, da je s sodelovanjem privatnikov riko za državo manjši.

Ob našem obisku v Khartumu je bila podpisana pogodba o izgradnji prve cementarne v Sudanu s 150.000 tonami letne zmogljivosti, ki jo bodo gradila jugoslovanska podjetja.

Jugoslavija nudi za to investicijo kredit, prav tako za gradnjo prvega večjega daljnovidca. Predvidevajo še izgradnjo azbestne industrije in opremo večjega kamnoloma,

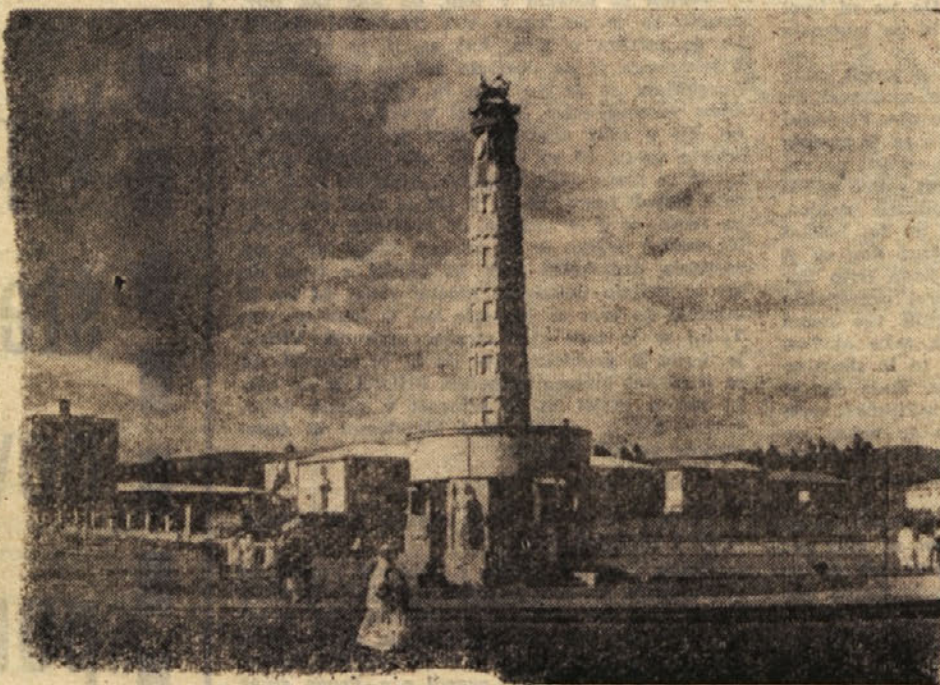
kjer naj bi bil angažiran tudi naš »RUDIS«. Ogledal sem si večji kamnolom sredi puščave. Do njega je vodila pot skozi puščavski pesek. Jeep, ki nas je popeljal skozi puščavo, je drvel z veliko hitrostjo, ker bi sicer ob zmerni vožnji obtičali. V kamnolomu je delalo ob silno primitivnih delovnih pogojih kakih 200 mladih Sudentev. Edino drobilci in sita

angleške proizvodnje so predstavljal moderno mehanizacijo, medtem ko se je ročno pridobivanje in nalaganje odvijalo izredno počasi in primitivno.

Dogodka, ki sem ga doživel v tem kamnolomu, ne bom pozabil. Ko sem fotografiral odkope in delavce, so se leti z glasnim vpitjem pričeli zbirati v skupinah okrog mene, »oboroženje« s svojim delovnim orodjem. Bil sem v zadregi, še bolj pa moj spremljevalec tov. dr. Lokovšek, ki je predlagal takojšen umik oziroma beg k jeepu in dalje v Khartum. Končno pa se je vse dobro izteklo. Sporazumeli smo se in pojasnjeno je bilo vpitje: delavci so se želeli namreč fotografirati od vseh strani. To sem rade volje storil in se globoko oddahnil!

V Sudanu je zelo razvita ročna obrt. Slonovo kost ročno oblikujejo v neverjetno lepe predmete, ki ponazarjajo vse vrste divjih živali iz džungle. Tudi v oblikovanju ebenovine so zelo spretni in so pravi mojstri raznih figur. Nad vse pa so cenjene kože kač, krokodilov itd., ki jih strojijo na zelo preprost način, vendar kvalitetno. Vse izdelke ročne obrti prodajajo neomejen prodajalni čas po ulicah, pred hoteli in na letališču.

(Dalje prihodnjič)

SPOMENIK OSVOBODITVE V ADIS ABEBI